

Ali etimad, yüksələn nüfuzun təcəssümü

Azərbaycan və Avropa Şurası arasında əlaqələrin perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb

Prezident İlham Əliyevin Antalyada Avropa Şurasının Baş katibi Alen Berse ilə görüşü olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin aprelin 12-də Antalyada Avropa Şurasının Baş katibi Alen Berse ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı Alen Bersenin COP29 çərçivəsində ölkəmizə

səfəri və onun Azərbaycan Prezidenti ilə görüşü məmnunluqla xatırlandı. COP29 zamanı global iqlim gündəliyi ilə bağlı vacib qərarların qəbul olunduğu bir daha vurğulandı. Görüşdə Azərbaycan ilə Avropa Şurasının icraedici strukturları arasında əlaqələrin perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycanın barış və sülh missiyası

ADA Universitetində keçirilən "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumda Prezident İlham Əliyevə verilən suallardan biri də elə bu mövzuda oldu. Almanyanın Beynəlxalq və Təhlükəsizlik Məsələləri üzrə İnstitutunu təmsil edən Darya İsaçenko Azərbaycanın Türkiyə ilə İsrail arasında gərginliyin azaldılması istiqamətində hər hansı bir fəaliyyətdə rol oynaması ilə maraqlandı.

Məlum olduğu kimi, həm Türkiyə, həm də İsrail Azərbaycana yaxın dövlətlərdir. Türkiyə respublikamızın müttəfiqidir. İsrail də dost dövlətdir. Ona görə də, Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, bu iki ölkə arasındakı gərginlik bizim üçün çox narahatlıq doğurur. Təbii ki, Azərbaycan belə vəziyyətdə seyrçi qala bilməzdi. Prezident İlham Əliyev forumda bu barədə danışaraq dedi ki, Türkiyə ilə İsrail arasında ilk uğurlu barışıq müəyyən dərəcədə Azərbaycanın vasitəçiliyi ilə öldü olub. "İlk böhran zamanı biz ölkələri yaxınlaşdırmağa çalışmaq üçün fəal rol oynadıq. Bu, təkə Azərbaycan deyildi, lakin deyirdim ki, Azər-

baycan bu prosesdə birinci yerdə idi. Yəni də bu, bağlı qapılar arxasında baş verdi. Biz bunu heç vaxt ictimailəşdirmədik. Biz buna görə heç vaxt özümüzü tərifləməyə çalışmadıq. Biz, sadəcə olaraq, müttəfiqimiz və qardaşımız olan Türkiyəyə, dostumuz İsrailə öz əlaqələrinə yenidən qurmaq üçün yardım etmək istədik", - deyərək bildirdi.

Bu gün də Azərbaycan Türkiyə və İsrail arasında münasibətlərin normallaşmasına çalışır. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan prosese kömək etmək üçün əlində olan hər şeyi edir.

Azərbaycanın dünyada sülhün təmin olunmasına verdiyi töhfələr, həyata keçirdiyi barışdırıcılıq missiyası həm də beynəlxalq miqyasda söz sahibi olması ilə əlaqədardır. Dünyanın aparıcı siyasi və iqtisadi dairələri Azərbaycanın regiondakı liderliyini, Prezident İlham Əliyevin global siyasətdəki rolunu daim yüksək qiymətləndirirlər. Bütün bunlar həm də onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan global səviyyəli məsələlərin həllində fəal iştirakçıdır.

Azərbaycan və Türkiyə regional təhlükəsizliyin təminatçıları, sülh və əməkdaşlığın təşəbbüskarıdır

Son bir neçə ildə İlham Əliyevin Mərkəzi Asiya Dövlət Başçıları 5-ci Məşvərət Görüşündə, Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) 6-cı Zirvə Görüşündə, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitlərində, Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Sammitində, SPECA - Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün Xüsusi BMT Proqramının Zirvə Görüşündə, Davos Dünya İqtisadi Forumunda iştirakı ölkəmizə marağın əyani təcəssümüdür. Prezident İlham Əliyevin IV Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı da Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun davamlı artmasının növbəti təsdiqi kimi göstərmək olar. Forum müxtəlif ölkələrdən nüfuzlu

siyasətçiləri, dövlət və hökumət başçıları, xarici işlər nazirlərini bir araya gətirərək, son illər ərzində region üçün əhəmiyyət kəsb edən ən önəmli məsələlərin və çağırışların müzakirəsi baxımından çox vacib beynəlxalq platformaya çevrilib.

Prezident İlham Əliyevin bu forumda iştirakı bir daha göstərir ki, Azərbaycan yalnız regionda deyil, həm də global miqyasda etibarlı tərəfdaş və təşəbbüskar dövlət kimi qəbul edilir. Dövlət başçısının beynəlxalq münasibətlər sahəsində zəngin təcrübəsi, strateji baxışları və pragmatik yanaşmaları onu beynəlxalq platformalarda böyük maraqla qarşılanan Liderə çevirib. Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirilən forumlar və zirvə görüşlə-

ri təkə diplomatik formatda deyil, həm də məzmun və nəticələr baxımından yeni keyfiyyət mərhələsinə yüksəlir.

Ümumiyyətlə, Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin unikal xarakteri və bu əlaqələrin sabitliyi regional integrasiya və ortaqlıq baxımından da nümunəvi model kimi çıxış edir. Prezident İlham Əliyevin Antalyaya işgüzar səfəri və Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı təkə iki ölkə arasında strateji münasibətlərin daha da möhkəmləndirilməsi baxımından deyil, həm də Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin güclənməsi və sülh təşəbbüslərinin irəliləməsi baxımından da mühüm hadisə oldu.

4

Qərbi azərbaycanlıların doğma yurdlarına qayıtmaq istəklərini Ermənistan qəribçiliyə salmasın

Faktiki olaraq biz 1990-cı illərin əvvəllərində Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı təhrif edilmiş təsəvvürü tamamilə dəyişdirə bildik. İnformasiya müharibəsi və İkinci Qarabağ müharibəsi onu göstərdi ki, bu, az əhəmiyyət kəsb etmir. Ona görə burada da icmanın xaricdəki fəaliyyəti xüsusi önəm daşımalıdır. Sorgilər, təqdimatlar, beynəlxalq konfranslar keçirilməlidir. Azərbaycan diaspor təşkilatları ilə birlikdə aksiyalar keçiril-

məlidir. Xarici ölkələrin siyasi dairələri, mətbuat və qanunvericilik orqanları ilə təmaslar qurulmalıdır.

5

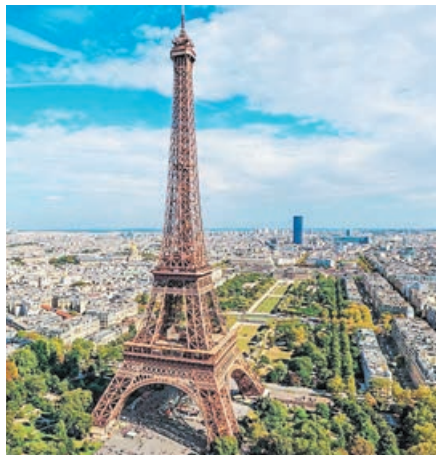

İlham Əliyevin uğur formulu

Ölkəmizin Fransanın müstəmləkəçilik siyasətini, "demokratiya" adı altında gizlətdiyi əcaib siyasətini ifşa etməsi isə təbii ki, Makron hökumətinin xoşuna gəlmir. Buna görə də Paris daxili və xarici siyasətdə uğradığı bütün fiaskoların günahını Azərbaycanda axtarmağa bir növ adətəldə olub. Bu ilin əvvəlində Azərbaycanı guya Fransanın daxili işlərinə qarışmaqda ittiham edərək özünü dünyada rüsvay edən Makronun komandasının üzvləri də vaxtaşırı ölkəmizlə bağlı gülünce ittihamlarla çıxış edirlər.

6

Bir "yaşıl enerji" dəhlizi isə başlanğıcını Naxçıvandan götürəcək

Naxçıvanın özünün "yaşıl enerji" mənbələri potensialı ilə enerjinin bu növünün ixracatçısına çevrilməsi də hədəflənib. Bu istiqamətdə Azərbaycan-Türkiyə Enerji Forumu möhkəm platforma təşkil edir.

İlk dəfə 2021-ci ildə Bakıda təşkil olunan Azərbaycan-Türkiyə Enerji Forumu iki qardaş ölkə arasında enerji sahəsində əməkdaşlığı inkişaf etdirmək üçün nəzərdə tutulmuşdu. Əsasən "yaşıl enerji" konsepsiyası çərçivəsində formalaşdırılan bu platforma enerji sahə-

sində əməkdaşlığın müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəldilməsini hədəfləyirdi. 2022-ci ildə Türkiyədə keçirilən ikinci forumdan sonra növbəti dəfə tədbirə Naxçıvan evsahibliyi etdi.

8

Azərbaycanı dünya siyasətində söz sahibinə çevirən Lider

Prezident İlham Əliyevin Türkiyəyə işgüzar səfəri başa çatıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyəyə işgüzar səfəri aprelin 12-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Antalya Beynəlxalq Hava Limanında Prezident İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı Antalya şəhərinin valisi Hulusi Şahin və digər rəsmi şəxslər yola saldılar.

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva Antalya Diplomatiya Forumunun panel iclasında iştirak edib

Aprəlin 12-də Türkiyənin Antalya şəhərində keçirilən Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində "Parçalanmış dünyada gələcəyin qurulması: Təhsilin transformasiya gücü" adlı panel iclas təşkil olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyeva və qızı Leyla Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər.

Tədbirdən əvvəl Afrika Mədəniyyət Evinin stendi ilə tanışlıq olub. Türkiyə Respublikasının birinci xanımı Əminə Ərdoğanın təşəbbüsü ilə 2016-cı ildə qurulan Afrika Mədəniyyət Evinin fəaliyyətinin məqsədi afrikalı qadınların əl əməyini təbliğ etmək, onların fəaliyyətini iqtisadi dəyərə çevirmək və mədəni həmrəyliyi gücləndirməkdir.

Türkiyə Maarif Vəqfinin dəstəyi ilə keçirilən tədbir bu

qurumun fəaliyyətindən bəhs edən videoçarxın nümayişi ilə başlayıb.

İclasda qurumun dünyada həyata keçirdiyi işlərdən bəhs edildi. Bildirildi ki, dünyanın 55 ölkəsində fəaliyyət göstərən Vəqfin məktəblərində 70 minə yaxın şagird təhsil alır.

Panel iclasda hazırkı dövrdə təhsilin inkişafının vacibliyindən geniş danışıldı.

Türkiyənin birinci xanımı Əminə Ərdoğan çıxış edərək müharibələrin çoxaldığı bir dövrdə təhsilin nə qədər əhəmiyyətli olduğuna diqqət çəkdi. Bildirdi ki, təhsil bu gün sosial iştirak və davamlı inkişaf üçün hər zaman olduğundan daha çox vacibdir.

Sonra Türkiyə Maarif Vəqfinin Kot-d'Ivuar Respublikasındakı məktəbinin şagirdləri müxtəlif dillərdə mahnılar oxudular.

Panel iclas müzakirələrlə davam etdirildi.

YAP Sədrinin müavini ilə Ulusal Birlik Partiyasının Sədri arasında görüş keçirilib

Aprəlin 12-də IV Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov ilə Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Baş naziri, Ulusal Birlik Partiyasının (UBP) Sədri Ünal Üstel arasında görüş keçirilib.

Görüşdə xalqlarımız arasında münasibətlərin tarixi ənənələrə, orta qəydlərə, dostluq və qardaşlıq prinsiplərinə əsaslandığı vurğulanıb. Azərbaycan Respublikası ilə Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti arasında son illərdə sıx təmasların olduğu qeyd edilərək müxtəlif sahələrdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün geniş imkanların mövcudluğu bildirilib.

Görüş əsnasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məəni-siyasi dəstəyinin Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti üçün böyük əhəmiyyətə malik

olduğu vurğulanıb. Türk dünyasında əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinin hər iki ölkə üçün mühüm prioritet olduğu bildirilərək bu xüsusda həyata keçirilən fəaliyyətin əhəmiyyəti qeyd olunub.

2023-cü il noyabrın 14-də Yeni Azərbaycan Partiyası, Ədalət və İnkişaf Partiyası və Ulusal Birlik Partiyası arasın-

da üçtərəfli Anlaşma Memorandumunun imzalanmasının önəmi qeyd edilərək qarşıda duran vəzifələrin indiyədək uğurla icra olunduğu bildirilib, bundan sonra da məqsədyönlü birgə fəaliyyətin davam etdirilməsinin əhəmiyyəti nəzərə çatdırılıb.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq

qrupunun üzvü Ramil Həsən və partiyanın Mərkəzi Aparatının İnformasiya texnologiyaları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndərovun da iştirak etdikləri görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə müzakirələr aparılıb.

"Azərbaycan"

Azərbaycan və Türkiyə müdafiə nazirləri Antalyada hərbi əməkdaşlığın cari vəziyyətini müzakirə ediblər

Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində Türkiyənin milli müdafiə naziri Yaşar Güllərlə görüşüb.

Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, görüşdə hər iki qardaş ölkə arasında hərbi əməkdaşlığın cari vəziyyəti və inkişaf perspektivləri müzakirə olunub, həmçinin regional təhlükəsizlik məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

ADF2025-də Türk Dövlətləri Təşkilatının özünəməxsus əməkdaşlıq modeli müzakirə olunub

Aprəlin 12-də IV Antalya Diplomatiya Forumu (ADF2025) çərçivəsində "Türk Dövlətləri Təşkilatı: Özünəməxsus bir əməkdaşlıq modeli" mövzusunda panel iclas keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycan Prezidentinin xüsusi tapşırıqlar üzrə nümayəndəsi Elçin Əmirbəyov, Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Baş katibi Kubançbek Ömüraliyev, TDT-nin Ağsaqqallar Şurasının sədri Binəli Yıldırım, Qazaxıstanın neqliyyat naziri Marat Karabayev, Özbəkistan Ali Məclis Senatı sədrinin birinci müavini Sədiq Safəyev, Qırğızıstan Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi, bu ölkənin xarici işlər nazirinin müavini Aseim İsayev iştirak ediblər.

Kapadokya Universitetinin rektoru Hasan Ali Karasarnın moderatorluğu ilə keçirilən paneldə Türk Dövlətləri Təşkilatı ölkələri arasındakı əməkdaşlığın ticarət, enerji, maliyyə, turizm, təhsil, mədəniyyət kimi mühüm sahələri əhatə etdiyi vurğulanıb.

Çıxışçılar bildiriblər ki, ortaqlıq kimlik və regional məsuliyyət əsasında qurulan və əməkdaşlıq sahələrini hər gün da-

ha da dərinləşən TDT güclü siyasi iradə əsasında formalaşaraq beynəlxalq quruma çevrilib.

Paneldə təşkilatın özünəməxsus əməkdaşlıq modeli, bunun yaratdığı potensial və baxışa diqqət çəkilərək TDT-nin irəlilədiyi təşəbbüslərin regional və global çağırışlara necə töhfə verə biləcəyi ətrafında müzakirələr aparılıb. İştirakçılar təşkilatın geosiyasi mühitin for-

maləşməsindəki artan rolunu təhlil ediblər.

Kubançbek Ömüraliyev çıxışında TDT-nin artıq inkişaf edən deyil, özünəməxsus fəaliyyətlərlə üzv ölkələrin hərtərəfli inkişafına töhfə verən quruma çevrildiyini bildirib.

Qeyd edilib ki, bu təşkilat İstanbulda keçirilən Zirvə görüşü ilə tamamlanaraq 170 milyondan artıq insanı əhatə edən coğrafiyanın hədəflərinə fokuslanıb.

Azərbaycanı dünya siyasətində söz sahibinə çevirən Lider

Macarıstan və Ukrayna mediası
ADA Universitetinin Xankəndi və Bakıda
keçirdiyi beynəlxalq forumdan yazıb

Macarıstanın ən geniş oxucu auditoriyasına malik olan ingilisdilli "Daily News Hungary" nəşri Bakıda ADA Universitetinin təşkilatlığı ilə keçirilən "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forum haqqında material dərc edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə bu mötəbər tədbirin missiyanı və məqsədləri haqqında məlumat verilir. Materialda bilki forumda dörd macar ekspertinin - Laspo Vaşa, Şandor Şeremet, İştvan Kiş və Zoltan Egeresinin iştirak etdikləri diqqətə çatdırılır. Onlar müxtəlif akademik institutları və beyni mərkəzlərini təmsil edirlər. Nəşrə müsahibə verən L.Vaşa qeyd edib ki, keçirilən forumun iştirakçıları arasında olmaq, Qarabağa səfər etmək və Prezident İlham Əliyevin çıxışına qulaq asmaq onun üçün faydalı bir imkan olub.

Ukraynanın aparıcı kütləvi informasiya vasitələri ADA Universitetində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumda çıxışına geniş yer ayırıb.

"RBK-Ukrayna", "Senzor", "Korrespondent", "24tv.ua" və digər media orqanlarında dərc edilən məqalələrdə Prezident İlham Əliyevin Ukrayna-

Rusiya müharibəsinin tənzimlənməsinə dair fikirləri işıqlandırılıb.

Məqalələrdə dövlətimizin başçısının çıxışına istinadla yazılır ki, real dünyada müharibələr yalnız tərəflərdən biri təslim aktı imzaladıqdan sonra sona çatır. "Atəşkəs rejimi" ancaq yenidən toparlanmaq, səfərbər olmaq və hər şeyi yenidən başlamaq üçün lazımdır.

"Şəxsən mən realist olaraq, yaxın gələcəkdə Ukrayna ilə Rusiya arasında sülh üçün hər hansı perspektivi görmürəm", - deyər məqalələrdə Prezident İlham Əliyevin sitatı qeyd olunub.

Yazılarda Azərbaycan Prezidentinin fikirlərinə istinadla bildirilir ki, Rusiya işğal olunmuş əraziləri Rusiyanın bir hissəsi kimi bəyan edib. Onlar bundan necə geri çəkilsinlər? Ukrayna, o cümlədən bütün dünya həmin işğal olunmuş əraziləri Ukraynanın hissəsi hesab edir. Azərbaycan da onları Ukraynanın hissəsi hesab edir. Onda necə qurban verə bilər və deyər bilər ki, ərazilər Ukraynanın deyil?

"Əgər bu baş verərsə, onda belə çıxır ki, mən beynəlxalq siyasətdə neytrə isə başa düşmürəm. Əfsuslar olsun ki, müharibələr yekun kapitulyasiya aktı olanda bitir", - deyər məqalələrdə Azərbaycan Prezidentinin sitatı vurğulanıb.

IV Antalya Diplomatiya Forumunun (ADF2025) ikinci gündəmə maddələrindən biri "Cənubi Qafqazda regional əməkdaşlığa dair çağırışlar və fürsətlər" mövzusunun müzakirəsi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı keçirilən panel iclasda Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov, eləcə də Gürcüstan və Ermənistanın XİN başçıları Maka Boçorışvili ilə Ararat Mirzoyan iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən Ceyhun Bayramov İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycan və Ermənistanın Cənubi Qafqazda tarixi bir hadisə olaraq normalaşma prosesinə başladığını vurğulayıb. O qeyd edib ki, 44 günlük müha-

ribədən sonra Azərbaycan Ermənistanla sülhün əldə olunması və sülh sazişinin imzalanması məsələsinə gündəmə gətirib. 2022-ci ilin oktyabr ayında başlayan bu proses qarşılıqlı görüşlərlə davam edib. Bu müddət ərzində bir çox görüşlər keçirilib. Ötən ay sülh sazişinin mətninin hazırlanma prosesi başa çatıb. Növbəti mərhələdə sənədin icrasına başlanılacaq və prosesin yekunlaşacağı gözlənilir.

Azərbaycanın xarici işlər naziri onu da qeyd edib ki, bu proseslə biz uzun illər fəaliyyəti dayandırılmış bir məsələnin yenidən işə salınmasına başlayırıq. Ermənistan da bu gerçəyi qəbul edir. Bununla bağlı Ermənistan konstitusiyasında lazımi dəyişikliklər ediləcək ki, bu dəyişikliklər torpaqlarla bağlı haqq iddiaları məsələsinin həllinə gətirib ç-

naracaq. C.Bayramov əlavə edib: "Artıq Azərbaycan və Ermənistan arasında Sülh sazişinin imzalanması ilə bağlı başqa maneələrlə qarşılaşacağımızı düşünmürük. Azərbaycanla Ermənistan sülh baxımından çox uğurlu bir dövrü geridə qoyub".

Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan tarixi düşüncələrə bağlı qalmanın doğru olmadığını vurğulayıb və xalqların gələcəyi naminə önmüzə baxmanın vacibliyini qeyd edib. O, məsələyə hər iki tərəfə fayda verəcək quruc bir baxışla yanaşmanın düzgün olduğunu düşündüyünü bildirib: "İndi biz fikrimizi bu günə və gələcəyə cəmləşdirməliyik. "Kim daha çox insan öldürdü" kimi keçmişə bağlı iddiaları davam etdirmək yalnız yeni mübahisələrə səbəb olacaq. Biz, ilk növbədə, bölgədə sülhü inşa etməliyik".

Mirzoyan uzun danışıqlardan sonra sülh sazişinin mətni ilə bağlı ortaq fikrə gəldiklərini, artıq sənədin imzalanma tarixi və yerini müəyyən etməli olduqlarını bildirib. O, mətnə konstitusiyadakı suverenlik aktına istinad edilən maddə ilə bağlı dəyişiklik məsələsinin mövcudluğunu qeyd edərək, bunun konstitusiyaya məhkəməsinin qərarına bağlı olduğunu vurğulayıb.

"Nəzəri olaraq, ziddiyyətin aradan qaldırılacağına inanıram. Bu, ölkələrimiz üçün bir başlanğıc nöqtəsidir. Əlbəttə, sülh prosesi ilə bağlı məsələlər davam edəcək və biz bununla bağlı danışmağa, əməkdaşlıq imkanları yaratmağa davam edəcəyik. Biz bununla dünyaya bir mesaj vermək istəyirik: "Keçmiş qazımazın, ona bağlı qalmanın və buna vaxt sərf etməyin mənası yoxdur". Xalqlarımızın ortaq gələcəyi və rifahı üçün çalışmalıyıq. Bunun üçün bütün lazımi imkanlar qarşımızdadır. Biz birlikdə gələcək mərhələyə keçməyə hazırıq və bu, özü ilə sülh içində əməkdaşlıq imkanlarını gətirəcək", - deyər Mirzoyan əlavə edib.

Azərbaycanın barış və sülh missiyası

Regionda aparıcı ölkə, söz sahibi olan Azərbaycan həm də dünyada sülhü və təhlükəsizliyi təşviq edən, bu istiqamətdə real addımlar atan dövlət kimi tanınır. Respublikamızın mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasındakı dialoqa verdiyi töhfələr də bu məqsəddən irəliləyir. Habelə müxtəlif vaxtlarda rəsmi Bakı özünün barışdırıcılıq missiyası ilə dost və tərəfdaş dövlətlər arasında meydana çıxan ziddiyyətlərin aradan qaldırılmasına nail olub.

Respublikamız bütün platformalarda qlobal təhlükəsizliyə layiqli töhfələr verib

Respublikamız daim dünyada sülhü yaratma prosesinə böyük töhfələr verir, bu istiqamətdə səmərəli təklif və təşəbbüslərlə çıxış edib, öz praktiki fəaliyyəti ilə qlobal səviyyədə təhlükəsizliyin təmin olunmasında fəal rol oynayır. Respublikamız təmsil olunduğu müxtəlif platformalarda da bu məqsədlə real effektiv nəticələrə nail olub. Hələ bir neçə il əvvəl BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzvlüyü və sədrliyi dövründə Azərbaycan əsas diqqətini dünyanın müxtəlif yerlərindəki konfliktlərin aradan qaldırılmasına yönəltmişdi.

Deyənlərə başqa bir misal olaraq Azərbaycanın Qoşulma Hərəkatına sədrliyi dövründə gördüyü işləri göstərmək olar. Azərbaycanın bu təşkilatla sədrliyi çox çətin bir vaxta, bütün dünyada COVID pandemiyasının tüğyan etdiyi dövrə təsadüf etdi. Buna baxmayaraq Prezident İlham Əliyev Qoşulma Hərəkatını COVID pandemiyası uğrunda mübarizəyə uğurla səfərbər etdi. COVID pandemiyası zamanı Azərbaycan 80-dən çox ölkəyə maddi və humanitar dəstək göstərdi. Respublika-

mız peyvəndlərə çıxışla əlaqədar dövlətlər arasındakı qeyri-bərabərliyin aradan qaldırılması üçün qətiyyətli fəaliyyət həyata keçirdi.

Bakı dost və tərəfdaş dövlətlər arasındakı problemlərin həllində də daim fəallıq göstərib

Qeyd etdiyimiz kimi, respublikamız dost və tərəfdaş dövlətlər arasındakı problemlərin həllində də hər zaman fəallıq göstərib. Bir neçə il əvvəl Azərbaycan Türkiyə və Rusiya arasındakı münasibətlərdə yaranmış dərin böhranın aradan qaldırılmasında mühüm rəsmi Bakı böyük rol oynamış, onların barışmasına töhfələr vermişdi. Türkiyənin keçmiş xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu da ölkəsinin Rusiya ilə münasibətlərinin normalaşmasında Azərbaycanın xüsusi rolunu xüsusi vurğulamışdı.

ADA Universitetində keçirilən "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumda Prezident İlham Əliyevə verilən suallardan biri də elə bu mövzuda oldu. Almaniyanın Beynəlxalq və Təhlükəsizlik Məsələləri üzrə İnstitutunu təmsil edən Darya İsaçenko Azərbaycanın Türkiyə ilə İsrail arasında gərginliyin azaldılması istiqamətində hər hansı bir

fəaliyyətdə rol oynaması ilə maraqlandı.

Məlum olduğu kimi, həm Türkiyə, həm də İsrail Azərbaycanın yaxın dövlətləridir. Türkiyə respublikamızın müttəfiqidir. İsrail də dost dövlətdir. Ona görə də, Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, bu iki ölkə arasındakı gərginlik bizim üçün çox narahatlıq doğurur. Təbii ki, Azərbaycan belə vəziyyətdə seyrçi qala bilməzdi. Prezident İlham Əliyev forumda bu barədə danışaraq dedi ki, Türkiyə ilə İsrail arasında ilk uğurlu barışıq müəyyən dərəcədə Azərbaycanın vasitəçiliyi ilə əldə olunub. "İlk böhran zamanı biz ölkələri yaxınlaşdırmağa çalışmaq üçün fəal rol oynadıq. Bu, təkcə Azərbaycan deyildi, lakin deyərdim ki, Azərbaycan bu prosesdə birinci yerdə idi. Yenə də bu, bağlı qapılar arxasında baş verdi. Biz bunu heç vaxt iticəmləşdirmədik. Biz buna görə heç vaxt özümüzlə tərifləməyə çalışmadıq. Biz, sadəcə olaraq, müttəfiqimiz və qardaşımız olan Türkiyəyə, dostumuz İsrailə öz əlaqələrini yenidən qurmaq üçün yardım etmək istədik", - deyər Prezident bildirdi.

Bu gün də Azərbaycan Türkiyə və İsrail arasında münasibətlərin normalaşmasına çalışır. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan prosese kömək etmək üçün əlində olan hər şeyi edir. Azərbaycanın dünyada sülhün təmin olunmasına verdiyi töhfələr, həyata keçirdiyi barışdırıcılıq missiyası həm də beynəlxalq miqyasda söz sahibi olması ilə əlaqədardır. Dünyanın aparıcı siyasi və iqtisadi dairələri Azərbaycanın regiondakı liderliyini, Prezident İlham Əliyevin qlobal siyasətdəki rolunu daim yüksək qiymətləndirirlər. Bütün bunlar həm də onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan qlobal səviyyəli məsələlərin həllində fəal iştirakçısıdır.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Ceyhun Bayramov Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirib

Aprelin 11-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı çərçivəsində Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Hakan Fidan ilə görüşüb.

XİN-dən bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqlik gündəliyində duran siyasi, təhlükəsizlik, iqtisadiyyat, nəqliyyat-kommunikasiyalar, humanitar məsələlər, regional və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq, habelə qarşılıqlı maraq doğuran təhlükəsizlik məsələləri müzakirə olunub.

Artıq 4-cü dəfədir təşkil olunan Antalya Diplomatiya Forumunun beynəlxalq münasibətlər sistemində aktual məsələlərin müzakirəsi baxımından əhəmiyyətli platformalardan birinə çevrildiyi qeyd olunub.

Xüsusi, regional və beynəlxalq müstəvidə müşahidə olunan təhlükəsizlik problemlər və qeyri-sabitliyə son qoyulmasında danışıqlar və diplomatiyanın əhəmiyyəti vurğulanıb.

Azərbaycan-Türkiyə qaradışığına əsaslanan müttəfiqlik münasibətlərinin bütün səviyyə və platformalarda uğurla davam etdirildiyi məmnunluqla qeyd edilib. Münasibətlərin daha da genişləndirilməsində hər iki ölkənin liderləri arasında ən yüksək səviyyədə olan dialoqun müstəsna rolu vurğulanıb.

Regional və beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb.

Nazir Ceyhun Bayramov, həmçinin qarşı tərəfi postmünaqişə dövründə bölgədə mövcud vəziyyət, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri, mina təhdidi ilə mübarizə söyləyib, habelə Azərbaycan-Ermənistan normalaşma prosesi və mövcud maneələr barədə ətraflı məlumatlandırılıb.

Görüş zamanı, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Aprelin 12-də Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı çərçivəsində Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən bildirilib ki, görüş zamanı Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin siyasi, iqtisadi-ticarət, humanitar aspektləri, habelə qarşılıqlı maraq doğuran regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələləri müzakirə olunub.

Əməkdaşlıq gündəliyində duran məsələlərin müzakirəsi baxımından ali və yüksək səviyyəli səfərlərin, qarşılıqlı təmasların əhəmiyyəti vurğulanıb.

Regional və beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən üçtərəfli, dördtərəfli formatlar çərçivəsində əməkdaşlığın faydalı olduğu diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində aprelin 12-də Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan arasında görüş keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyindən bildirilib ki, tərəflər Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh və dövlətlərarası münasibətlərin qurulması haqqında sazişin mətninin yekunlaşdırılmasından sonra normalaşma prosesinin hazırkı vəziyyətini müzakirə ediblər.

Nazirlər dialoqu davam etdirməyə hazır olduqlarını bildiriblər.

Azərbaycan xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı çərçivəsində Maldiv Respublikasının xarici işlər naziri Abdulla Xəlil ilə görüşüb.

Bu barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyindən (XİN) bildirilib. Qeyd olunub ki, görüş zamanı iki ölkə arasında iqtisadi-ticarət, investisiyalar, turizm, humanitar və s. sahələr üzrə əməkdaşlıq imkanları müzakirə olunub. Ötən il ölkəmizdə keçirilən BMT-nin İklim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) çərçivəsində Maldiv Prezidentinin ölkəmizə səfəri, ali və yüksək səviyyədə keçirilmiş görüşlərin əhəmiyyəti qeyd olunub. Azərbaycan və Maldiv arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsində siyasi məsləhətləşmələr mexanizmindən istifadənin vacibliyi vurğulanıb. Bu çərçivədə Maldivə Azərbaycan hökumət missiyası zamanı müzakirə edilmiş məsələlər nəzərdən keçirilib.

Turizm sahəsində əməkdaşlıq imkanlarını müzakirə edən nazirlər ölkələrimiz arasında ötən ildən etibarən birbaşa uçuşların açılmasının vətəndaşlarımıza yaradılan səyahət imkanlarının genişlənməsi baxımından mühüm olduğunu diqqətə çatdırıb. Regional və beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulma Hərəkatı çərçivəsində qarşılıqlı dəstək və əməkdaşlıq imkanları müzakirə olunub.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Aprelin 12-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı çərçivəsində Venesuela Bolivar Respublikasının xarici işlər üzrə xalq hakimiyyəti naziri İvan Xil Pinto ilə görüşüb.

Bu barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyindən (XİN) bildirilib. Qeyd olunub ki, görüş zamanı Azərbaycan və Venesuela arasında mövcud əməkdaşlıq gündəli-

yinin müxtəlif, o cümlədən iqtisadiyyat, ticarət, enerji təhlükəsizliyi istiqamətləri üzrə irəlilədilmə imkanları, ikitərəfli və çoxtərəfli platformalarda əməkdaşlıq fəaliyyəti, habelə qarşılıqlı maraq doğuran regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələləri müzakirə olunub.

Tərəflər Azərbaycan və Venesuela arasında münasibətləri xarakterizə edən möhkəmlənən siyasi əlaqələri və qarşılıqlı hörməti bir daha təsdiqləyiblər. Davamlı siyasi dialoq və yüksək səviyyəli səfərlərin mübadiləsi vasitəsilə ikitərəfli əməkdaşlığın bundan sonra da inkişaf etdiriləcəyinə əminlik ifadə olunub.

Nazirlər müxtəlif sahələrdə, xüsusən də iqtisadi və enerji, turizm sektorlarında ikitərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanlarını, həmçinin elm və mədəniyyət sahələrində potensial təşəbbüsləri, o cümlədən akademik və peşəkar mübadilə proqramlarının həyata keçirilməsini müzakirə ediblər.

Beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə BMT və Qoşulma Hərəkatı çərçivəsində qarşılıqlı dəstək və həmrəyliyə əsaslanan əməkdaşlığın məmnunluqla doğruduğu vurğulanıb, çoxtərəfli platformalarda əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinin vacibliyi qeyd olunub.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Aprelin 12-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı çərçivəsində Burkina Fasonun xarici işlər naziri Jan Mari Traore ilə görüşüb.

Bu barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyindən (XİN) bildirilib. Qeyd olunub ki, görüş zamanı iki ölkə arasında əməkdaşlıq imkanları, çoxtərəfli platformalar çərçivəsində tərəfdaşlıq məsələləri müzakirə olunub. Ölkəmizin xarici siyasətində Afrika qitəsinə verilən önəm qeyd edilib, Qoşulma Hərəkatına sədrliyimizin Afrika ölkələri ilə təmaslarımıza mühüm tökan verdiyi bildirilib. Bundan sonra da beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində Afrika ölkələri, o cümlədən Burkina Faso ilə əməkdaşlıq davam etdirmək niyyətimiz ifadə olunub.

Müqabil tərəfə, həmçinin ölkəmiz tərəfindən xarici ölkələrdən tələbələr üçün yaradılan təqaüd proqramları barədə məlumat verilib, xüsusilə Qoşulma Hərəkatına üzv ölkələrdən olan tələbələr üçün xüsusi proqramların mövcudluğu qeyd edilib.

Qarşı tərəf Azərbaycanı BMT-nin İklim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) uğurlu sədrliyi münasibətilə təbrik edib.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC

Azərbaycanı dünya siyasətində söz sahibinə çevirən Lider

Ali etimad, yüksələn nüfuzun təəcəssümü

Azərbaycan və Türkiyə regional təhlükəsizliyin təminatçıları, sülh və əməkdaşlığın təşəbbüskarlarıdır

Dünyanın 140-dan çox ölkəsindən 20-dən artıq dövlət və hökumət başçısı, 50-dən çox ölkənin xarici işlər nazirləri də daxil olmaqla, 70-dən artıq nazir, 60 yüksək səviyyəli beynəlxalq təşkilatın nümayəndəsi, ümumilikdə 4 mindən çox qonağın qatıldığı IV Antalya Diplomatiya Forumu (ADF2025) bu gün başa çatır.

Aprelin 11-dən 13-nə kimi davam edən budəfəki forumda siyasətçilər "Parçalanmış dünyada diplomatiyanı bərpa etmək" mövzusu ətrafında müzakirələr apardılar. Tədbirdə həmçinin müxtəlif coğrafiyalı əhatə edən məsələlər, o cümlədən iqlim dəyişikliyi, terrorizmlə mübarizə, humanitar yardım, rəqəmsallaşma, ərzaq təhlükəsizliyi və s. kimi intellekt kimi global gündəmin önəmli mövzuları müzakirə edildi və 50-dən çox sessiya keçirildi.

Etibarlı tərəfdaş və global proseslərə təsir göstərən dövlət

Forumun açılış günündə əvvəlcə Türkiyənin xarici işlər naziri Hakan Fidan giriş nitqi ilə çıxış etdi. O, forumun əhəmiyyətini vurğulayıb, tədbirdə çox nüfuzlu qonaqların iştirak etdiyini bildirdi.

Sonra Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan çıxış etdi. Türkiyə dövlətinin başçısı hazırda dünyada mövcud olan problemlərin müzakirəsinin vacibliyini vurğulayaraq, bu baxımdan forumun əhəmiyyətindən bəhs etdi.

Qardaş ölkədə keçirilən beynəlxalq foruma Prezident İlham Əliyev də yüksək səviyyəli qonaq kimi dəvət edildi. Bunun səbəbi də artıq hər kəsə bəllidir. Belə ki, 2020-ci ildə Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Qələbə ölkəmizin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü bərpa etməklə yanaşı, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki mövqeyini daha da gücləndirib, onu etibarlı tərəfdaş və global proseslərə təsir göstərən dövlət kimi tanıdıb. Hazırda Azərbaycan dünyada birliyə, inkişaf və əməkdaşlıq simvolu kimi çıxış edir. Ölkəmizlə əməkdaşlıq etmək istəyən dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların sayı durmadan artır. Xarici siyasətdə balanslaşdırılmış yanaşma, qarşılıqlı hörmətə

və faydaya əsaslanan münasibətlər Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artmasına şərait yaradır.

Sözü imzası qədər keçərli olan, Azərbaycanı dünyada ən etibarlı tərəfdaş ölkə statusuna sahibləndirən İlham Əliyevin beynəlxalq və regional tədbirlərdə iştirakı, habelə Azərbaycanın evsahibliyi etdiyi yüksək səviyyəli zirvə görüşləri ölkəmizə olan marağın və etimadın bariz göstəricisidir.

Bu gün elə bir beynəlxalq və mötəbər toplantı yoxdur ki, Azərbaycan Prezidenti həmin tədbirlərə dəvət edilməsin və orada müasir dövrün çağırışları, mövcud problemlərin həlli yolları barədə fikirlər səsləndirməsin. Yəni İlham Əliyev təkcə bütün regional məsələlərdə deyil, mahiyyətindən asılı olmayaraq dünya miqyasında baş verən global hadisələr zamanı qətiyyətli mövqə nümayiş etdirir. Dövlətimizin başçısının təşəbbüsləri global miqyasda beynəlxalq həmrəyliyin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində mühüm nümunədir.

Son bir neçə ildə İlham Əliyevin Mərkəzi Asiya Dövlət Başçıları 5-ci Məşvərət Görüşündə, Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) 6-cı Zirvə Görüşündə, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitlərində, Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Sammitində, SPECA - Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün Xüsusi BMT Programının Zirvə Görüşündə, Davos Dünya İqtisadi Forumunda iştirakı ölkəmizə marağın əyani təəcəssümüdür. Prezident İlham Əliyevin IV Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakını da Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun davamlı artmasının növbəti təsdiqi kimi göstərmək olar. Forum müxtəlif ölkələrdən nüfuzlu siyasətçiləri, dövlət və hökumət başçıları, xarici işlər nazirlərini bir araya gətirərək, son illər ərzində region üçün əhəmiyyət kəsb edən ən önəmli məsələlərin və çağırışların müzakirəsi baxımından çox vacib beynəlxalq platformaya çevrilib.

Prezident İlham Əliyevin bu forumda iştirakı bir daha göstərir ki, Azərbaycan yalnız regionda deyil, həm də global miqyasda etibarlı tərəfdaş və təşəbbüskar dövlət kimi qəbul edilir. Dövlət başçısının beynəlxalq münasib

bətlər sahəsində zəngin təcrübəsi, strateji baxışları və pragmatik yanaşmaları onu beynəlxalq platformalarda böyük maraqla qarşılanan Liderə çevirib. Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirilən forumlar və zirvə görüşləri təkcə diplomatik formatda deyil, həm də məzmun və nəticələr baxımından yeni keyfiyyət mərhələsinə yüksəlir.

Ümumiyyətlə, Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin unikal xarakteri və bu əlaqələrin sabitliyi regional inteqrasiya və ortaq inkişaf baxımından da nümunəvi model kimi çıxış edir. Prezident İlham Əliyevin Antalyaya işgüzar səfəri və Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı təkcə iki ölkə arasında strateji münasibətlərin daha da möhkəmləndirilməsi baxımından deyil, həm də Azərbaycanın beynəlxalq mövqələrinin güclənməsi və sülh təşəbbüslərinin irəliləndirilməsi baxımından da mühüm hadisə oldu.

Antalyada keçirilən görüşlər

Prezident forum çərçivəsində Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan, Şimali Kiprin Prezidenti Ersin Tatar, Suriya Ərəb Respublikasının keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraa, Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze, Sudan Respublikasının Suveren Keçid Şurasının Sədri Abdel Fattah Al-Burhan Abdelrahman Al-Burhan və Avropa Şurasının Baş katibi Alen Berse ilə görüşlər keçirib.

Türkiyə lideri Rəcəb Tayyib Erdoğan ilə keçirilən görüşdə iki qardaş prezident Azərbaycanla Türkiyə arasında müttəfiqlik münasibətlərinin bütün sahələrdə uğurla inkişafından məmnunluq ifadə olunub, əlaqələrimizin perspektivləri müzakirə edilib. Dövlətimizin başçısı Antalya Diplomatiya Forumuna dəvətə görə Türkiyə Prezidentinə təşəkkürünü bildirərək, bu tədbirin beynəlxalq gündəlikdə duran vacib məsələlərin müzakirəsi üçün dünyanın aparıcı platformalarından biri olduğunu deyib. Söhbət zamanı dövlət başçıları ikitərəfli münasibətlər, Cənubi Qafqaz və Yaxın Şərq bölgələrində vəziyyətlə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar.

Ümumiyyətlə, Antalyada keçirilən görüşlər Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin hazırkı vəziyyətinə və inki

şaf perspektivlərinə dair əhəmiyyətli fikir mübadiləsi üçün geniş imkanlar yaratdı. Bu səfər həmçinin ikitərəfli əməkdaşlığın siyasi, iqtisadi, enerji, nəqliyyat, müdafiə və digər sahələrdə daha da dərinləşdirilməsi baxımından mühüm addım oldu. Bununla yanaşı, Azərbaycan və Türkiyə bu gün regional təhlükəsizliyin təminatçıları, sülh və əməkdaşlığın təşəbbüskarları kimi çıxış edirlər. Onların regiondakı fəallığı, Cənubi Qafqazdan Mərkəzi Asiyaya, Qara dənizdən Aralıq dənizinə qədər geniş coğrafiyada sabitliyin qorunmasına verdiyi töhfə beynəlxalq aləmdə yüksək qiymətləndirilir.

Azərbaycanın beynəlxalq aktora çevrildiyini təsdiqləyən realiaqlar

Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin unikal xarakteri və bu əlaqələrin sabitliyi regional inteqrasiya və ortaq inkişaf baxımından nümunəvi model kimi çıxış edir. Prezident İlham Əliyevin Antalyaya işgüzar səfəri və Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı təkcə iki ölkə arasında strateji münasibətlərin daha da möhkəmləndirilməsi baxımından deyil, həm də Azərbaycanın beynəlxalq mövqələrinin güclənməsi və sülh təşəbbüslərinin irəliləndirilməsi baxımından mühüm hadisə olacaq.

Bir sözlə, bütün bu fəaliyyətlər forumda Prezident İlham Əliyevin Antalyaya Diplomatiya Forumunda iştirakı Azərbaycanın dünya siyasətində mühüm söz sahibi olan dövlətə çevrildiyini bir daha nümayiş etdirdi. Azərbaycan bu gün yalnız enerji və nəqliyyat sahələrində deyil, həm də sülh, əməkdaşlıq və dayanıqlı inkişaf naminə beynəlxalq birlikdə fəal mövqə tutaraq, regionun və dünyanın gələcəyinə töhfə verir.

ADF2025 Forumu və Antalyada keçirilən ikitərəfli görüşlər Azərbaycanın beynəlxalq aktora çevrildiyini, ölkəmizin söz sahibi olaraq qəbul olunduğunu təsdiqləyən realiaqlardır. Bütün bunlar isə İlham Əliyevin Azərbaycanı inkişaf və yüksəlişə aparan mükəmməl siyasətinin nəticəsidir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Gürcüstanın Baş naziri:

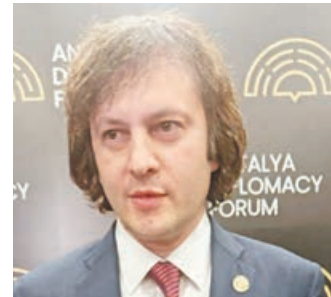
"Azərbaycanın Qafqazda sabitliyin qorunmasındakı rolu çox böyükdür"

"Azərbaycanın Qafqazda sabitliyin qorunmasındakı rolu çox böyükdür və biz Azərbaycanla olan çox yaxın dostluğu müzla fəxr edirik. Gürcüstanla Azərbaycan arasında mövcud olan strateji tərəfdaşlığı, əməkdaşlığı və dostluğu daha da dərinləşdirmək üçün yüksək motivasiyaya sahibik. Azərbaycanın rəhbərliyi ilə çox gözəl münasibətlərimiz var. Prezident İlham Əliyev, eləcə də Azərbaycanın bütün yüksək vəzifəli şəxslərinin Gürcüstana göstərdikləri güclü dəstəyə görə təşəkkür edirəm. Ölkələrimiz arasındakı münasibətlər yüksək səviyyədədir, lakin biz bu əlaqələri daha da gücləndirməyə qərarlıyıq".

Bu fikirləri Antalyada AZƏRTAC-a açıqlamasında Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze ifadə etdi.

Azərbaycan ilə Ermənistan arasındakı normalaşma prosesinə toxunan Baş nazir

deyib: "Cənubi Qafqaz regionunda sülh hamı üçün, eyni zamanda Gürcüstan üçün də son dərəcə önəmlidir. Azərbaycanla Ermənistan arasında əldə edilə biləcək bütün razılaşmaları məmnuniyyətlə qar-

şılıyıq. Əgər Gürcüstan tərəfindən belə bir ehtiyac yaranarsa, danışıqları təşviq etmək üçün dəstək verməyə hazırıq. Gürcüstan hər zaman regionda sülhün möhkəmləndirilməsi baxımından çox pozitiv rol oynayıb və biz eyni rolu oyna-mağa hazırıq".

Mixail QUSMAN: "Prezident İlham Əliyevin ADF2025-də iştirakı tədbirin əhəmiyyətini daha da artırır"

"Türkiyədə keçirilən IV Antalya Diplomatiya Forumuna (ADF2025) nəzər saldıqda görürük ki, bu beynəlxalq tədbir hər il daha da təkmilləşir və global gündəmdə baş verən demək olar ki, bütün mühüm prosesləri əhatə edir. Bu il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin forumda ilk dəfə iştirakı isə tədbirin əhəmiyyətini daha da artırır və sevincdirici bir hadisə kimi qiymətləndirilir".

Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Rusiyanın TASS informasiya agentliyinin baş direktorunun birinci müavini Mixail Qusman ifadə etdi.

Tədbirin builki mövzusunda toxunan Qusman deyib: "Onlarca dövlət və hökumət başçısının, nazirlərin və diplomatların burada "parçalanmış" dünyamıza töhfə vermək üçün çalışdıqlarını

görmək sevincidir. Dünyada həllini gözləyən, hər birimiz üçün vacib məsələlərin gündəmə gətirilməsi tədbirin beynəlxalq əhəmiyyətinin göstəricisidir".

Bu gün ADF2025 çərçivəsində keçirilməsi nəzərdə tutulan "Cənubi Qafqazda regional əməkdaşlığa dair çağırışlar və firsətlər" mövzusunda panel iclasına diqqət çəkən müsahib Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistanın xarici işlər nazirlərinin bu müzakirələrdə iştirak edəcəyini vurğulayıb. O bildirib ki, bu kimi görüşlər regionda sülhün və sabitliyin bərqərar olunması baxımından xüsusi önəm daşıyır: "Bu iclasın keçirilməsi həm Antalya Diplomatiya Forumunun beynəlxalq əhəmiyyətini, həm də əhatə dairəsinin genişliyini nümayiş etdirir. Bugünkü dünyada diplomatiya və dialoq hər zamankından daha vacibdir".

Fuat OKTAY: "Kimsə ATƏT-in Minsk qrupunu oyandırır, onlara problemin bitdiyini deməlidir"

"Türkiyə Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normalaşması məsələsində eyni mövqeyindədir. Biz ilk növbədə bölgədə sabitliyi, buna bağlı olaraq Ermənistanla Azərbaycan arasındakı sülh müqaviləsinin ən qısa vaxt ərzində imzalanmasını arzu edirik. Əsas arzumuz bölgədə sülhün bərqərar olunmasıdır. Artıq hamımız böhranlardan, münaqişələrdən yorulmuşuq. Regionumuzun inkişafı çox böyük ehtiyacı vardır".

Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) Xarici əlaqələr komitəsinin sədri Fuat Oktay bildirdi.

Qafqazda sülhün bərqərar olunması istiqamətində atılması gözlənilən addımların artıq hər kəsə bəlli olduğunu qeyd edən

Fuat Oktay deyib: "Qafqazda sülh və sabitlik üçün Ermənistan konstitusiyasında dəyişilməsi vacib olan maddələr var. Bu məsələdə həmçinin ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyətsizliyini də vurğulamaq lazımdır. Onlar hələ də "bu münaqişə bitərsə, biz işsiz qalırıq" düşün-

cəsindədirlər. Halbuki birinin onları oyandırması, artıq problemin öz həllini tapdığını bildirməsi lazımdır. Qərbi azərbaycanlıların öz torpaqlarına qayıtması da əsas məsələlərdəndir. Bu problem öz həllini yalnız sülh yolu ilə tapa bilər".

İstanbulda TDT-yə üzv dövlətlərin parlamentlərarası dostluq qruplarının ilk toplantısı keçiriləcək

"Mayın 5-6-da İstanbulda Türk Dövlətləri Təşkilatına (TDT) üzv ölkələrin parlamentlərarası dostluq qruplarının ilk iclası keçiriləcək. Azərbaycanın da təmsil olunacağı tədbirdə türkdilli dövlətləri maraqlandıran məsələlər, o cümlədən parlamentlərarası dostluq qruplarının koordinasiya, gələcəkdə daha səmərəli fəaliyyəti baxımından nəzərdə tutulan planlar kimi məsələlər müzakirə oluna-caq. İkinci toplantının Azərbaycanda keçirilməsi nəzərdə tutulur".

Bu barədə AZƏRTAC-a Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri, Qərbi Azərbaycan İcmasının Ağsaqqallar Şurasının sədri Əhliman Əmiraslanov bildirdi.

O qeyd etdi ki, tədbirdə TDT-yə üzv dövlətlərin problemləri, o cümlədən Azərbaycanın Qafqazda sülh və sabitliyin bərpası, Ermənistanla sülh üçün göstərdiyi səylər, qərbi azərbaycanlıların öz vətənlərinə dönmələri məsələləri

nin də səhləndirilməsi və həlli yolları ilə bağlı müzakirələrin aparılması nəzərdə tutulur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının fəaliyyəti barədə danışan Əhliman Əmiraslanov qurumun əsas məqsədinin qərbi azərbaycanlıların öz doğma yurd-yuvalarına qayıtması olduğunu xatırladı: "Hər kəsə bəlli olduğu kimi, həmvətənlərimiz Qərbi Azərbaycandan bir ne-

çə dəfə deportasiya olunublar. Ən son deportasiya 1988-1991-ci illər arasında baş verib. Mən özüm də o torpaqlarda doğulmuşam və 17 yaşına qədər orada yaşamışam. Atamın məzarı da oradadır. Bizim Qərbi Azərbaycana qayıtmaq istəyimiz nə ərazi iddiası, nə də müharibədir. İstəyimiz beynəlxalq hüququn verdiyi imkanlar çərçivəsində öz dedə-baba yurdu-muza dönməkdir. Bizim evimiz oradadır və aldığımız məlumata görə, orada yaşayış da yoxdur. Yəni mənim doğma gündəmdə üç və ya dörd ailənin yaşadığını bilirim. Evlərimiz dağılıb. Biz evimizə qayıtmaq istəyirik. Ermənistan isə bu məsələyə ərazi iddiası kimi yanaşır. Lakin bu belə deyil, məqsədimiz sadəcə olaraq öz yurd-yuvalımıza qayıtmaqdır".

Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın əsas hədəflərindən biri

Samil AYRIM: "Qərbi azərbaycanlılara qarşı haqsızlıqların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması olduqca vacibdir"

"Qərbi azərbaycanlılar son iki əsrin müxtəlif dövrlərində öz doğma yurd-yuvalarından didərgin salınıblar. Ermənilər tərəfindən törədilən bu deportasiyanın son qurbanları 1990-cı illərdə evlərindən çıxarılaraq vəhşicəsinə qovulublar. Onların arasında Azərbaycanla yanaşı, Türkiyəyə də gələnələr olub. Hətta Avropa ölkələrində yaşayanlar da var. Bütün bunlar insanların yaşadıkları bir həqiqətdir və dünya bundan xəbərdar olmalıdır".

bycan Prezidenti İlham Əliyevin apardığı doğru siyasətin təzahürü olaraq, Vətən müharibəsi nəticəsində əldə edilən Zəfərdən sonra artıq Qarabağ problemi aradan qalxdı. Bunun ardından qarabağlıların öz doğma yurd-yuvalarına qayıtması təbii olaraq qərbi azərbaycanlıların da öz evlərinə geri dönmələri məsələsinə ortaya qoydu. Bu insanların evlərinə ləyaqətli və təhlükəsiz şəkildə qayıtmaları ilə bağlı Azərbaycanın beynəlxalq hüquq

əsasında başladığı fəaliyyət tədqiqəlayiq haldır. Çünki qərbi azərbaycanlılar da ermənilərin Azərbaycan torpaqları ilə bağlı iddialarının qurbanlarıdır. Bu istiqamətdə Qərbi Azərbaycan İcması olduqca mühüm addımlar atır. Bu gün biz də Türkiyə ilə yanaşı, digər yerlərdə bu həqiqətləri insanların diqqətinə çatdırmaq, dünya ictimaiyyətini məlumatlandırmağa çalışırıq. İnsanların öz evlərindən qovulması çox böyük ədalətsizlikdir. Bunun onlar üçün nə qədər böyük ağır-acı olduğunu təsəvvür belə etmək çətindir. Bu baxımdan bu insanların yanında olmağımız, onların doğma yurd-yuvalarına qayıtmaq istəyini dəstək verməyimiz bəşəri ədalətin təmini olar".

Qərbi azərbaycanlıların doğma yurdlarına qayıtmaq istəklərini Ermənistan qərribçiliyə salmasın
Gec-tez biz bu ədaləti də bərpa edəcəyik

Qərbi Azərbaycan İcması beynəlxalq hüquqa söykənən haqlı tələbləri ilə fəaliyyətə başladığı ilk gündən nəinki Azərbaycanda, dünyanın bir çox ölkəsində yaşayan qərbi azərbaycanlıların hüquqlarının müdafiəsi və onların sülh yolu ilə təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə geri qayıtmaları üçün geniş iş aparır. İcmanın inkarolunmaz faktları özündə ehtiva edən mürciatlarının BMT-nin rəsmi sənədi kimi yayılması ilə 190-dan çox ölkə bu məsələ barədə məlumatlandırılıb.

Ötən il icma tərəfindən 120 bəyanat, mətbuat üçün 25 məlumat dərc olunub. İkinci dəfə UNESCO-ya müraciət ünvanlanıb. Mürciatda UNESCO-dan Ermənistan ərazisinə faktarəşdirci missiya göndərilməsi istənilib. UNESCO məsələni nəzərdə saxlayacağını bildirsə də, Ermənistan tərəfi hələ də buna icazə vermir. Üstəlik icma tərəfindən Ermənistanla edilən mürciatlarda də cavabsız qalıb. Əksinə, erməni tərəfi diqqəti yayındırmaq, məsuliyyətdən qaçmaq üçün uydurma iddialar irəli sürür. Çox təəssüflər olsun ki, öz maraqları dairəsində Ermənistanın bu yalan və reallıqdan kənar uydurmalarını dəstəkləyənlər də var.

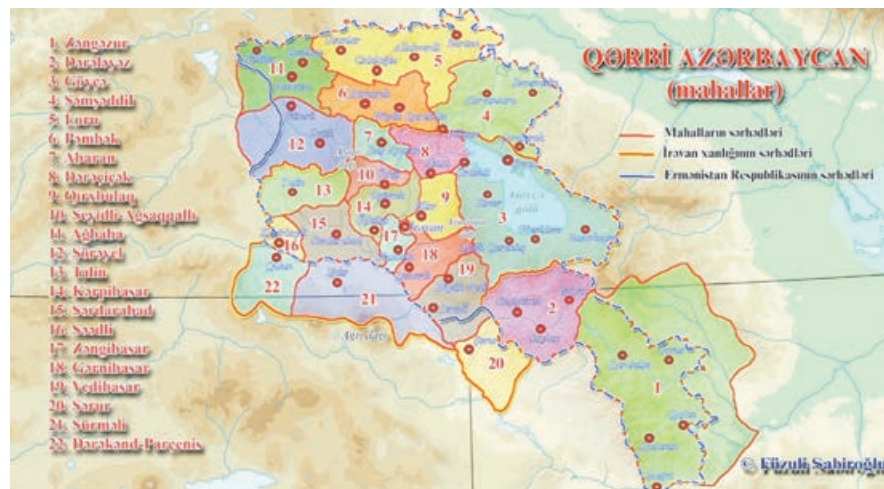
Qərbi Azərbaycan İcmasının sədri Əziz Ələkbərli Milli Məclisin iclasında bildirmişdir: "Dünyanın ABŞ, Rusiya və Fransa kimi nəhəng ölkələrinin və on böyük beynəlxalq təşkilatların 30 il ərzində höll edə bilmədiyi bir problemi Azərbaycan öz gücü ilə 44 gündə həll edəndən sonra çoxların maskası yırtılıb və əsl siyasi ortaya çıxdı. Məlum oldu ki, həm Ermənistan, həm də Azərbaycan tərəfindən milyonlarla insanın əzab-əziyyəti, on minlərlə insanın ölümü, şikəstliyi ilə nəticələnən bu münaqişəyə səbəb olan da, 30 il ərzində onun bitməyini istəməyən də və bu gün bölgəni yenidən müharibə meydanına çevirməyə çalışan da elə həmin dövlətlər, həmin təşkilatlar və onların yerlərdəki əlallıqlarıdır.

ABŞ-nin, Qərbin imperialist təfəkkürü ölkələri, siyasətçiləri və təşkilatları bu 30 ildə Azərbaycan torpaqları Ermənistan tərəfindən işğal edilməsi kimi, Azərbaycanın bir milyon insanı yurd-yuvasından qovulmamış kimi, işğal altında olan yüzlərlə kənd və şəhərimiz ermənilər tərəfindən yer üzündən silinməmiş kimi, minlərlə tarixi-mədəni abidəmi ermənilər tərəfindən məhv edilməmiş kimi, utanmadan,

qızarmadan Azərbaycanı ittiham etməyə, Ermənistanı sülh göyçərcini kimi göstərməyə çalışırlar".

Ələkbərli daha sonra rəsmi İrəvana mesajı da çatdırmışdır: "Ermənistanı öz imperialist maraqlarına alət edənlər, erməni xalqını bu yolda zəlif, erməni zehniyyətini əlil edənlər birdəfəlik anlamalıdır ki, Şərqi Avropada və Yaxın Şərqdə oynadıkları oyunlara Azərbaycan xalqının və Azərbaycan dövlətinin qarnı toxdur. Biz 30 ildə kimin kim olduğunu görüldü. Bu günlərdə mədəni və dini irsin vəziyyəti ilə bağlı Azərbaycana hansısa beynəlxalq müşahidəçilər göndərilərsə, erməni tərəfi sürən ABŞ-nin Dini Azadlıq Komissiyasına xatırlatmaq istərdik ki, belə bir missiyanı öz dini toleranlığı ilə dünyaya nümunə olan Azərbaycana deyil, etnik və dini mənsəbiyyətinə - azərbaycanlı və müsəlman olduğuna görə Qərbi Azərbaycandakı ata-baba yurdlarından sonuncu nəfərinə qədər qovulub çıxarılan indiki Ermənistanla göndərmək lazımdır. Və "Dini Azadlıq" pərdəsi arxasında gizlənməmiş bu qurum yaxşı olar ki, hesabat verəndən son 35 il ərzində indiki Ermənistanla dağıdılmış 300-ə yaxın müsəlman məscidi, 500-dən artıq müsəlman qəbiristanlığı barədə də hesabat versin".

Ölkəmizdə rəsmi dairələrdə, ictimaiyyətdə görüşlərdə, eləcə də xarici səfərləri zamanı mötəbər məclislərdə çıxışlarında Qərbi Azərbaycan İcmasının beynəlxalq müstəvidə fəaliyyətinin vacibliyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev deyib ki, biz Qarabağ həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırdığımız kimi, bu həqiqətləri də çatdırmalıyıq: "Faktiki olaraq biz 1990-cı illərin əvvəllərində Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı təhrif edilmiş təsəvvürü tamamilə dəyişdirə bildik. İnformasiya müharibəsi və İkinci Qarabağ müharibəsi onu göstərdi ki, bu, az əhə-

miyyət kəsb etmir. Ona görə burada da icmanın xaricdəki fəaliyyəti xüsusi önəm daşımalıdır. Sərgilər, təqdimatlar, beynəlxalq konfranslar keçirilməlidir. Azərbaycan diaspor təşkilatları ilə birlikdə aksiyalar keçirilməlidir. Xarici ölkələrin siyasi dairələri, mətbuat və qanunvericilik orqanları ilə təmaslar qurulmalıdır. Yəni biz haqlı olaraq öz hüququmuzu tələb etməliyik. Bu, bütün beynəlxalq konvensiyalarda təsbit edilmiş hüquqdur".

Azərbaycan Prezidentinin bu istiqamətdə tapşırıq və tövsiyələrini özlərinin proqram sənədi kimi qəbul edən icma rəhbərliyi və üzvləri fəaliyyət dairələrini və əlaqələrini daha da genişləndirir, ölkəmizin müxtəlif bölgələrində məskunlaşmış qərbi azərbaycanlılarla əlaqələr qurur, şəhər, rayon, qəsəbə və kəndlərdə, eləcə də xarici ölkələrdə ofisini yaradır, nümayəndəlik təşkil edir, görüşlər keçirir. Qərbi Azərbaycan İcması Ağsaqqallar Şurasının sədr müavini, Əməkdar elm xadimi, professor Vəqif Şadinski deyir ki, Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyası icmanın fəaliyyətinin çərçivə sənədidir və bu sənəddə bizim qayıdış uğrunda mübarizəmizin və qayıdışımızın bütün detalları dünya ictimaiyyətinə açıqlanıb: "Xatırladım ki, icmanın Nizamnaməsində respublikamızın bölgələrində olduğu kimi, xarici ölkələrdə də ofis və nümayəndəliyin yaradılması, bu istiqamətdə mətəmadı olaraq tədbirlər və görüşlər keçirilməsi öz əksini tapıb. Qayıdış Konsepsiyasının tələbləri çərçivəsində beynəlxalq əlaqələrin qurulması da icma üçün son dərəcə vacibdir. Ona görə ki, bizim qayıdışımız ilk növbədə beynəlxalq hüquqa əsaslanır. Problemi beynəlxalq hüququn predmetinə çevirmək üçün isə ölkəmizdə kifayət qədər hüquqi əsas olmalıdır və bu əsas Qərbi Azərbaycan həqiqətləridir. Deməli, Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq müstəviyədə dəşinməsi bizim üçün prioritet məsələdir. Bu isə aydındır ki, beynəlxalq əlaqələrin qurulması tələb edir. Elə Qərbi Azərbaycan İcmasının, qeyd etdiyimiz kimi, Nizamnaməsində də xarici ölkələrdə nümayəndəliklərimizin yaradılması məsələsi özünə yer alıb. Başqa istiqamətlərdə olduğu kimi, bu istiqamətdə

do icmamız ilk gündən fəaliyyət coğrafiyasını genişləndirməyə çalışır. Artıq bir sıra ölkələrdə nümayəndəliklərimiz və ofislərimiz açılıb. İcmanın artıq Fransa və Niderlandda nümayəndəlikləri fəaliyyət göstərir. Qonşu və qardaş ölkə Türkiyədə bu gün çoxlu sayda qərbi azərbaycanlı yaşayır. İcmanın ideya xəttini və fəaliyyətini dəstəkləyən Türkiyənin İzmir şəhərində Qərbi Azərbaycan İcmasının Türkiyə ofisinin açılışı olub. Ötən ilin oktyabrında "Özbəkistanda yaşayan qərbi azərbaycanlılar" İctimai Birliyi fəaliyyətə başlayıb. Birliyə əslən Qərbi Azərbaycanın Basarkeçər rayonuunun Bala Məzrə kəndindən olan İlham Abdullayev rəhbərlik edir. Özbəkistanda yaşayan, əslən Qərbi Azərbaycandan olan Vidadi Qurbanov, İlham Abdullayev, Qalib Müslimov və digərləri Prezident İlham Əliyevin Qərbi Azərbaycan siyasətini tam dəstəkləyirlər, onların dünyanın harasında yaşamasından asılı olmayaraq, öz ata-baba torpaqlarına qayıtmaq amalı ətrafında sıx birləşmələrinin vacibliyini yüksək dəyərləndirirlər. Onu da bildirmir ki, ildə bir dəfə Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq konfransda bizim xarici ölkələrdəki ofis və nümayəndəliklərimizlə yanaşı, çoxlu sayda əcnəbi mütəxəssis, hüquqşünas, ekspert, siyasət adamları iştirak və çıxış edirlər. Hər il müxtəlif xarici ölkələrdə neçə-neçə konfrans və sərgi keçirilir. Tədbirlərimizə xarici ölkələrin Azərbaycanı diplomatik korpusu dəvət olunur. Elə təkcə bu il icmamızın xətti ilə üç böyük beynəlxalq tədbirin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Yeri gəlmişkən, son iki ildə icmamızın 9 sənədi BMT-nin rəsmi sənədi kimi yayılıb. Təəccüb doğuran odur ki, qərbi azərbaycanlıların öz doğma yurdlarına qayıdışını bütün dünyanın tərəqqipərvor insanları, tanınmış insan hüquqları təşkilatları dəstəkləşsə də, Ermənistan bunu həzm edə bilmir, sülhü, ədaləti və deyilənləri qəbul etməkdən yana, üzünü gah sağa, gah sola tutur. Nəzərə alsaq ki, icmamız fəaliyyətinin ilkin mərhələsindədir, demək, görülcək işlər hələ çoxdur və qarşı tərəf yeni-yeni sürprizlərə hazır olmalıdır".

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

Əziz ƏLƏKBƏRLİ: "Qərbi azərbaycanlılar 38 il əvvəl Ermənistanın qanuni vətəndaşları olublar"

"İkissrlik Azərbaycan-Ermənistan məsələsinin hələ də niyə bitmədiyini tam anlammaq üçün bunun köklərinə baxmaq olduqca vacibdir. Bildiyiniz kimi, Ermənistanın təkcə siyasi dairələrində yox, eyni zamanda ictimaiyyəti arasında da radikal milliyətçilik hələ də davam etməkdədir. Ermənistanın hələ də Azərbaycan, Türkiyəyə, Gürcüstana, yəni region dövlətlərinə qarşı ərazi iddialarından əl çəkmək fikri yoxdur. Ermənistanın Konstitusiyasında dəyişikliyin edilməsi, Minsk qrupunun buraxılması, Qərbi Azərbaycandan qovulan həmvətənlərimizin öz ata-baba yurdlarına qayıtmaları kimi Azərbaycanın haqlı tələbləri istiqamətində addımlar atılması təbii olaraq sülh sazışının da bağlanması gecikdirir".

Bu sözləri AZERTAC-a Qərbi Azərbaycan İcmasının rəhbəri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərli ifadə edib.

"Bizim məqsədimiz ermənilərin siyasi riyakarlığının mahiyyətini geniş ictimaiyyətə çatdırmaqdır. Çox təəssüf ki, bu gün belə Ermənistanın siyasi dairələri Qərbi Azərbaycan qaçqınlarının öz ata-baba yurdlarına qayıtmasını dünya ictimaiyyətinə Azərbaycanın onlara qarşı ərazi iddiası kimi çatdırmağa çalışır. Halbuki bu, qətiyyətlə belə deyil. Ermənilər unudurlar ki, Qərbi Azərbaycandakı öz ata yurdlarına qayıtmaq istəyən soydaşlarımız 38 il bundan əvvəl elə həmin Ermənistanın qanuni vətəndaşları olublar. Yeni Qarabağ münaqişəsinin ilk mərhələsində bu məsələnin tərkib hissəsi kimi

doğma torpaqlarından qovulan insanların öz evlərinə geri qayıtması heç bir şəkildə hansısa ərazi iddiası sayıla bilməz. Ermənistan rəhbərliyi bütün bunlardan, nəhayət, nəticə çıxarmalıdır. Biz isə dünya ictimaiyyətinin erməni yalanları, saxta karlıqlarından tam agah olması üçün çalışırıq", - deyər icma sədri bildirib.

Antalyada keçirilən IV Diplomatiya Forumunda Qərbi Azərbaycan İcmasının sədri olaraq iştirakı barədə danışan deputat bununla bağlı həqiqətləri tədbir iştirakçılarına, daha geniş ictimaiyyətə çatdırmağa çalışdıqlarını qeyd edib.

Forum çərçivəsində keçirilən panel iclasda Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin ilk növbədə insan hüquqları məsələsi olması ilə bağlı çıxış edən sədr

deyib: "Çox təəssüf ki, biz son 200 il ərzində Qərbi Azərbaycanda baş verən hadisələri, ermənilərin həmin bölgələrdə apardıqları etnik təmizləmə, deportasiya, soyqırımı hadisələrini dünya ictimaiyyətinə lazımi qədər çatdırı bilməmişik. Yaradıldığı gündən icmamız bu istiqamətdə xeyli işlər görüb. Bu məsələnin Antalya Diplomatiya Forumu kimi dünya miqyaslı, mötəbər tədbirlərin gündəliyinə salınması bizim çox böyük uğurumuzdur. Çünki hədəflərimizdən biri də beynəlxalq ictimaiyyəti Qərbi Azərbaycan həqiqətləri barədə daha çox məlumatlandırmaqdır. Forumun bu baxımdan əhəmiyyətli olacağına inanıram. Xüsusilə xarici ölkə parlamentlərinin bu məsələyə isti münasibət göstərməsi öz-özlüyündə bir uğurdur".

Sumqayıtda Qərbi Azərbaycana qayıdış mövzusunda konfrans keçirilib

Sumqayıt Dövlət Universitetində (SDU) "Sumqayıtlı gənc elçilər: Qərbi Azərbaycana qayıdış" mövzusunda konfrans keçirilib. Öncə qonaqlar Ümummilli Lider Heydər Əliyevin universitetin foyesindəki büstü önünə gül dəstələri düzüb, Qərbi Azərbaycana həsr olunmuş rəsm sərgisi ilə tanış olublar.

Konfransı giriş sözü ilə açan SDU-nun rektoru vəzifəsini icra edən AMEA-nın müxbir üzvü, professor Əminəğa Sadıqov "Sumqayıtlı gənc elçilər: Qərbi Azərbaycana qayıdış" mövzusunda konfransın keçirilməsinin tədqiqəlayiq hal olduğunu bildirib. O, konfransın Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları əsasında və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi ilə həyata keçirilən milli ideologiyamızın vacib istiqamətlərindən olan Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyasının reallaşmasına əhəmiyyətli töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə edib. Nətiq gənc nəslin və-təpərvərlik ruhunda təbiiyəsində tarixi yaddaşın əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb və konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

Konfransda iştirak edən elm və təhsil nazirinin müavini Fəridin Qurbanov Qərbi Azərbaycannın tarixi, mədəniyyəti, adət-ənənələrinin öyrənilməsi və tədrisi istiqamətində mühüm işlərin həyata keçirildiyini nəzərə çatdırıb. Bildirib ki, ölkədəki təhsil ocaqlarında qərbi azərbaycanlıların tarixi torpaqlarına qayıdışı ilə bağlı məlumatlandırma sessiyalarının keçirilməsi çox əhəmiyyətlidir və əsas məqsəd Qərbi Azərbaycanın tarixi həqiqətlərini gələcək nəsillərə çatdırmaqdır. Nazir müavinini tarixə nəzər salaraq öz doğma torpaqlarından qovulmuş soydaşlarımıza Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısından, Qərbi Azərbaycanla Qayıdış Konsepsiyasının icrası ilə bağlı gənclərin rəhbərliyinə və onlara öz tövsiyələrini verib.

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri, Qərbi Azərbaycan İcması Ağsaqqallar Şurasının sədri akademik Əhliman Əmiraslanov konfransın əhəmiyyətini toxunaraq azərbaycanlıların deportasiya tarixi barədə tələblərə geniş məlumatların verilməsinin vacibliyini vurğulayıb. Milli Məclisin deputatı Mehriban Vəliyeva "Sumqayıtlı gənc elçilər: Qərbi Azərbaycana qayıdış" konfransı çərçivəsində gənclərin ictimai-siyasi, sosial-mədəni sahədə fəaliyyətləri və vətəndaş mövqeyi barədə danışdı. Gəncləri tarixi həqiqətləri dərinlən öyrənərək bu istiqamətdə həqiqətlərin dünyaya çatdırılmasında fəal olmağa çağırıb.

Konfransda Qərbi Azərbaycanla bağlı Ulu Öndər Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyevin çıxışları və milli ideoloji hədəfləri özündə əks etdirən videoçarx nümayiş olunub. Şəhid polkovnik Vüqar Yusifovun qızı Ayan Yusifzadənin "Tarixi proseslərdə gənclərin rolu", SDU-nun III kurs tələbəsi Həsərat Süleymanovun "Qərbi Azərbaycan qan yaddaşında" və universitetin gənc müəllimi Gülnar Qasımovanın "Qərbi azərbaycanlıların qayıdış hüququ" mövzularında çıxışları dinlənilib. Universitetin çıxış edən pakistanlı tələbəsi Muhammad Adnan Gorga-

je isə iki ölkə arasındakı dostluq əlaqələrinin hər zaman inkişaf edəcəyindən danışdı.

Müzakirədə Milli Məclisin deputatları Hikmət Babaoğlu, Mələhot İbrahimqızı, icma nümayəndələri, şura sədrləri, qonaq professorlar mövzular ətrafında çıxış edərək gənclərin suallarını cavablandırıblar.

Konfransda çıxış edən Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcov soydaşlarımızın doğma yurdlarına qayıdışı istiqamətində Qərbi Azərbaycan İcması tərəfindən ölkəmizdə, o cümlədən Sumqayıtda görülən işlər haqqında söz açıb. Bildirib ki, icma qısa müddət ərzində indiki Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində böyük işlər həyata keçirir. Z.Fərəcov həmçinin Sumqayıtın "Gənclər paytaxtı" elan edildiyi ildə gənclərimizin milli ideoloji işin təbliği və təşviqində ön sıralarda olacaqlarına inanımı ifadə edib.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Ağstafada "Qərbi Azərbaycana qayıdış yolunda" adlı elmi-praktik konfrans keçirilib

Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyəti və Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə "Qərbi Azərbaycana qayıdış yolunda" adlı elmi-praktik konfrans keçirilib.

AZERTAC-in verdiyi məlumata görə, tədbirdə əvvəlcə mövzu ilə bağlı videoçarx nümayiş olunub. "Qayıdış: Qərbi Azərbaycandakı maddi-mədəni irsimiz" adlı kitab barədə məlumat verilib.

Çıxışlar zamanı vurğulanıb ki, Qərbi Azərbaycan torpaqları azərbaycanlıların əzəli dədə-baba yurduudur. Tarixboyu soydaşlarımızın bu torpaqlarda dəfələrlə deportasiyaya məruz qaldıqları bildirilib. Azərbaycan dövlətinin qərbi azərbaycanlıların hüquqlarının bərpası məsələsinə xüsusi diqqətdə saxladığı qeyd edilib, soydaşlarımızın öz doğma yurdlarına sülh yolu ilə, ləyaqətli və təhlükəsiz şəkildə qayıdışının tarixi bir zərurət olduğu diqqətə çatdırılıb.

Bildirilib ki, bu qayıdış haqq savaşımızın yeni səhifəsidir və bu səhifə müasir Azərbaycanın meşarı, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin layiqli davamçısı Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əzmi və qətiyyəti ilə yazılacaq. "Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyası"nın əhəmiyyəti xüsusi vurğulanıb. Sakinlərin öz ata-baba torpaqlarına geri dönməsinin milli kimliyimizin, tarixi yaddaşımızın qorunması və ədalətin bərpası baxımından önəmli diqqət çəkilib.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

XİN: AŞPA prezidentinin Azərbaycan əleyhinə iddialarını qətiyyətlə rədd edirik

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) prezidenti Teodoros Rusopulosun "Alpha News" qəzetinə müsahibəsi zamanı Azərbaycan əleyhinə səsləndirdiyi iddiaları qətiyyətlə rədd edir və pisləyirik.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Ayxan Hacızadə Avropa Şurası Parlament Assambleyasının prezidenti Teodoros Rusopulosun Azərbaycan əleyhinə qəbuləlməz fikirlərinə dair şərhində bildirib.

Ayxan Hacızadə deyib: "Avropa Şurası nizamnaməsinin pozulması, AŞPA tərəfindən səlahiyyətlərin aşılması nəticəsində Azərbaycan əleyhinə addımdan sonra belə, Azərbaycan tərəfinin dialoqa açıqlığını nümayiş etdirməsinə baxmayaraq, Rusopulos, Şvabə və onlar kimi bir sıra şəxslərin davamlı şəkildə ölkəmizin beynəlxalq hüquqa və ədalətə söykənən mövqeyinə kölgə salmağa çalışdıqları məlumdur.

AŞPA bu illər ərzində ikili standartlar əsasında apardığı anti-Azərbaycan siyasəti ilə Azərbaycan xalqının haqlı nifrətini qazanıb.

Ölkəmizin rəhbərini təhqir etmək, "diktator" adlandırmaq isə ümumiyyətlə heç bir çərçivəyə sığmır, siyasi mədəniyyətsizlik və nadanlıqdır. Assambleyada hazırkı iştirakçı vəziyyət və onun başında duran diktator Rusopulos AŞPA-dakı acınacaqlı vəziyyətin təzahürüdür. Eyni vəziyyət Avropa Parlamentində də mövcuddur.

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarları ilə bağlı mövqeyimizə gəldikdə, Azərbaycanın məhkəmənin hakimlərinin seçimlərində iştirak etmədiyi nəzərə alınmaqla, onların qəbul etdiyi qərarların Azərbaycan tərəfindən icra olunmasını tələb etmək absurdur. Bu şərhlərdə məhkəmənin qərarlarının yerinə yetirilməsi mümkün deyil.

Qeyd edək ki, AŞPA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərinin dayandırılması barədə ədalətsiz və hüquqi cəhətdən suallar doğuran təşəbbüsü dəstəkləyən 76 nəfər AŞPA üzvü kimi Teodoros Rusopulosun da adı qara siyahıya daxil edilib. Rusopulos Azərbaycana soxularsa, rədd ediləcəkdir".

Qərbi Azərbaycan İcması AŞPA prezidentinin böhtan və qarəzlə dolu fikirlərini sərt şəkildə qınayıb

Qərbi Azərbaycan İcması Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) prezidenti Teodoros Rusopulosun "Alpha News" mətbuat orqanına verdiyi müsahibəsində Azərbaycana münasibətdə ifadə etdiyi irqi ayrı-seçkilik, böhtan və qarəzlə dolu fikirlərini sərt şəkildə qınayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı Qərbi Azərbaycan İcmasının yaydığı bəyanatda vurğulanıb:

"T.Rusopulosun qaba, məsuliyyətsiz danışığı bir daha AŞPA-nın mənavi iflasını göstərir.

AŞPA regionda ən böyük insan hüquqları pozuntusu olan, bir milyondan çox azərbaycanlının Ermənistan tərəfindən etnik təmizlənməyə məruz qalmasına biganə qalıb. Qurum özünün anti-Azərbaycan mahiyyətini və Azərbaycan xalqına qarşı irqçi yanaşmasını Azərbaycan öz ərazilərini Ermənistanın işğalından azad etməsindən sonra açıq şəkildə ortaya qoyub.

Azərbaycanın Ermənistanın otuz illik işğala son qoymasına və beləliklə 700 mindən artıq azərbaycanlı məcburi köçkünün öz evlərinə qayıtması imkanı əldə etməsi "kədarlənen", Ermənistandan qovulmuş yüz minlərlə azərbaycanlının qayıdış hüququna faktiki olaraq qarşı çıxan Rusopulos kimi irqçilərin AŞPA-da təmsil olunmaları insan hüquqları anlayışına təhqirdir. Hazırda mövcud olan gərgin global gərginliyə vəziyyətə T.Rusopulos və onun düşüncəsində olanlara əl gəlir ki, dünya yalnız AŞPA-nın zalından ibarətdir, məsuliyyətsiz, bəğəzdan yuxarı danışır və "müstəsnalıqlar"na inanırlar".

Qərbi Azərbaycan İcması Avropa ictimaiyyətinə və sağlam düşüncəli siyasi qüvvələrə müraciət edərək, onları Avropa qitəsində qarşıdurma, irqçilik yayan və kimo xidmət etdikləri bölli olmayan bu ünsürlərə qarşı mübarizə aparmağa çağırır.

Türkiyənin millət vəkili AŞPA-nı ikili standartlardan əl çəkməyə çağırır

"Avropa Şurası Parlament Assambleyası (AŞPA) ikili standartlardan əl çəkməli, cinayətdə iştirakçı siyasətçi məqsədlər üçün istifadə etməməlidir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Türkiyənin AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü Meryem Göka Assambleyanın Strasburqda keçirilən yaz sessiyasının iştirakçıları qarşısında çıxışı zamanı deyib.

Millət vəkili AŞPA üzvlərinin Türkiyədə və digər ölkələrdə, xüsusən də Fransada korrupsiya araşdırmalarına yanaşma fərqliliyini "ikiüzlülük" adlandırb. O, İstanbul şəhər bolodiyasının keçmiş başçısı Ekrem İmamoğlu'nun həbsi ilə bağlı qərar layihəsinin müzakirəsi zamanı deyib: "Türkiyə hüquqi dövlətdir və davam edən məhkəmə prosesi ilə bağlı istənilən qiymətləndirmə hüququn əsas normalarına ziddir: Türkiyədə heç bir siyasi təqib yoxdur".

Onun sözlərinə görə, dünyanın heç bir demokratik ölkəsi seçkilərə üç il qalmış prezidentliyə namizəd seçmir. Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasından olan deputat qeyd edib ki, müxalif Cümhuriyyət Partiyasının bu addımı İmamoglu işini siyasələndirmək məqsədi daşıyır.

M.Göka sual verib: "Hansı Avropa ölkəsində məhkəmə qərarları ətrafında siyasi istəriyə qızışdırılır? Bunun bir nümunəsi Fransada Milli Birlik Partiyasının parlament fraksiyasının lideri Marin Le Pen haqqında çıxarılan hökmə reaksiyadır. Avropanın heç bir yerində məhkəmənin müstəqilliyi sul altına alınmır, ancaq səhəbt Türkiyədən gədən kimi, artıq ittihamlar səslənir, hücumlar səngimir".

"Biz ikiüzlülük, qərəzli münasibət və "Türkiyədəki vəziyyətə bağlı narahatlıq" ifadələri ilə üzlaşmaqdan yorulmuşuq. Ölkəmiz əvvəlki kimi deyil! Ankaranın göstərsi aldığı dövr axradə qaldı", - deyə o vurğulayıb.

İlham Əliyevin uğur formulu

Fransa bədnam müstəmləkə siyasətindən əl çəkmək istəmir

Azərbaycan kolonializmdən əziyyət çəkən xalqların azadlıq mübarizəsinə dəstək verir. Yüksək tribunallarda hər zaman bu məsələni qaldıran Prezident İlham Əliyev də bəyan edir ki, müstəmləkəçilik kimi iyrənc praktika son qoyulmalıdır və yeni dünya nizamında bu məsələ də nəzərə alınacaq.

Dövlətimizin başçısının 2023-cü ildə Bakıda keçirilən "Neokolonializm: İnsan Hüquqlarının Pozulması və Ədalətsizlik" mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarına ünvanladığı və BMT-nin rəsmi sənədi kimi yayılan müraciətində də Azərbaycanın XXI əsrdə kolonializmin davam etməsindən və kolonializmin yeni təzahürləri meyillərinin artmasından narahatlığı əks olunub. Bandunq Konfransından 70 ilə yaxın dövrün keçməsinə rəğmən kolonializmi hələ də davam etdirən ölkələrin olduğu və belə ölkələrdən birincisinin Fransa olduğu vurğulanıb.

Müstəmləkəçilik təfəkkürü Cənubi Qafqazda da təbiiq edilməyə çalışılır

Ölkəmizin Fransanın müstəmləkəçilik siyasətini, "demokratiya" adı altında gizlətdiyi əcaib simasını ifşa etməsi isə təbii ki, Makron hökumətinin xoşuna gəlmir. Buna görə də Paris daxili və xarici siyasətdə uğradığı bütün fiaskoların günahını Azərbaycanda axtarmağa bir növ adətərkə olub. Bu ilin əvvəlində Azərbaycanı guya Fransanın daxili işlərinə qarışmağa ittiham edərək özünü dünyada rüsvay edən Makronun komandasının üzvləri də vaxtaşırı ölkəmizlə bağlı güllünə ittihamlarla çıxış edirlər.

Bu günlərdə sözügedən ölkənin xarici işlər naziri Jan Noel Barronun Fransa Milli Assambleyasındakı çıxışı zamanı Azərbaycan əleyhinə əsaslı ittihamlar səsləndirməsi də bu qəbildəndir. Həmin Fransa Milli Assambleyasının ölkəmizə qarşı, o cümlədən Bakı Təşəbbüs

Qrupunun fəaliyyəti ilə bağlı həqiqətə uyğun olmayan iddiaların əks olunduğu qərəzli qətnəmə qəbul etməsi bu gerçəkləri bir başqa nümunədir.

Azərbaycan Milli Məclisinin Korsi-ka Xalqına Dəstək Qrupunun bununla bağlı aprelin 11-də verdiyi bəyanatda beynəlxalq hüquqa və obyektiv reallığa uyğun gəlməyən qətnəmə və səsləndirilmiş fikirlər şiddətlə qınanılır və Fransanın Azərbaycana qarşı apardığı qara-xıma kampaniyasının növbəti nümunəsi kimi qiymətləndirilir.

Bildirilir ki, Azərbaycan hər zaman beynəlxalq hüququn prinsiplərinə, xüsusilə də dövlətlərin suverenlik prinsipinə sadıqdır. Bakı Təşəbbüsü Qrupu isə möhüz bu prinsiplərə əsaslanaraq, beynəlxalq platformalarda müstəmləkəçilik siyasətini qarşı çıxış edən, azadlıq və ədalət uğrunda mübarizə aparan xalqlara dəstək məqsədi daşıyan bir platformadır.

Fransa tərəfinin bu təşəbbüsü gözəndən salmaq cəhdləri, əslində onun öz bədnam müstəmləkə siyasətinə haqq qazandırmaq niyyətindən irəli gəlir.

"Biz bu gün müəffər Azərbaycan lıderinin rəhbərliyi altında artıq suveren ərazilərimizdə yaşayırıq. ərazi bütövlüyümüz tam bərpa olunmuşdur. Bununla da biz Fransanın Cənubi Qafqazda apardığı destruktiv siyasətin qarşısını kəsmişik. Ancaq biz görürük ki, Fransa möhüz həmin

müstəmləkəçilik təfəkkürünü Cənubi Qafqaz regionunda da təbiiq etməyə çalışır. Hələ də Ermənistanı silahlandırır və Ermənistanın manipulyativ alət kimi istifadə edir", - deyə, bəyanatda vurğulanır.

Bəyanatda Fransa hakimiyyəti və qanunvericilik orqanı beynəlxalq hüquq və ədalət prinsiplərinə zidd siyasətlərdən imtina etməyə, fundamental insan hüquqlarına hörmət etməyə və dənizə qəzəllərdəki xalqların müstəqillik arzularını təmin etməyə çağırılır.

BTQ-nin simasında süni düşmən obrazı formalaşdırılır

Ölkəmizdə yaradılan və artıq iki ilə yaxın müddətdir ki, fəaliyyət göstərən Bakı Təşəbbüsü Qrupu müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən xalqların azadlıq uğrunda apardıqları ədalətli mübarizəyə böyük dəstək verir. Tarixi soyqırım-lar üzərində qurulan Fransa kimi ölkələrin bu günümüzdə hələ də davam etdirdiyi neokolonial siyasətə son qoyulması üçün aktiv iş görür. Beynəlxalq konfranslar təşkil olunur, memorandumlar imzalanır. Ötən ilin iyulunda BTQ-nin dəstəyi ilə Bakıda Fransanın son koloniyalarını nümayəndələri tərəfindən Beynəlxalq Dekolonizasiya Cəbhəsi yaradılıb.

Bütün bunlara görə Fransa Milli Assambleyasının, xarici işlər naziri Jan Noel

Barronun möhüz Bakı Təşəbbüsü Qrupunu da hədəf alması təəccüblü deyil.

Fransalı nazirnin növbəti ittihamları-na cavab verən BTQ-nin icraçı direktoru Abbas Abbasov bildirib ki, səslənən fikirlər əsassızdır: "Jan Noel Barro növbəti dəfə Fransa Milli Assambleyasındakı çıxışı Bakı Təşəbbüsü Qrupuna həsr edib. İlk növbədə, bəyan edirik ki, nazirnin səsləndirdiyi ittihamlar əsassız, qeyri-obyektiv və qərəzlidir. Təşkilatımızın beynəlxalq hüquq çərçivəsində fəaliyyətini hədəfə alan bu cür iddiaları qətiyyətlə rədd edirik".

BTQ-nin icraçı direktoru qeyd edib ki, xoş niyyətlə Fransa hökuməti ilə koloniyalar arasında danışıqlarda vasitəçilik təklif edən BTQ-ni sabitliyi pozmaqda, gərginliyi artırmaqda və digər qeyri-qanuni fəaliyyətdə təqsirləndirmək Fransanın əsərəlt altında saxladığı xalqların tələblərini icra etməkdən boyun qaçırmıq cəhdidir: "Fransa hökuməti beynəlxalq öhdəliklərini yerinə yetirmək əvəzinə, BTQ-nin simasında süni düşmən obrazı formalaşdırır və Fransa ictimaiyyətini aldatmaqda davam edir".

"BTQ dekolonizasiya, habelə əsərəlt altında saxlanılan xalqların öz müqəddəratını təmin etmək hüququnun təmin edilməsi uğrunda mübarizə aparır, adaların sahibi olan yerli xalqların tarixi, mədəni kimliyinə hörmət edilməsini tələb edir. BTQ bu tələbləri irəli sürərək Fransanın da səs verdiyi Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinə (1948), BMT Baş Assambleyasının 1514 sayılı Qətnaməsinə (Dekolonizasiya haqqında Bəyannamə, 1960) və digər universal sənədlərə istinad edir" cavabda bildirilir.

Göründüyü kimi, Fransa kolonial təfəkküründən əl çəkmək, xalqların azad olmaq hüququna hörmət etmək əvəzinə, Azərbaycana qarşı aqressiya sərgiləyir və ölkəmizin əleyhinə absurd ittihamlar səsləndirir. Çünki dövlətimizin başçısının da vurğuladığı kimi, yeni dünya düzənində müstəmləkəçiliyə yer olmadığına Makron hökuməti də yaxşı bilir.

Yasaman MUSAJEVA, "Azərbaycan"

Revanşist siyasəti Ermənistanı uçuruma aparır

Vətən müharibəsində qazandığımız Zəfər Azərbaycan tarixinin ən parlaq, şanlı səhifəsinə çevrildi. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərimizin Ermənistanın otuz ilə yaxın davam edən işğalından azad edilməsi həm də ədalətin qələbəsi idi. 2020-ci ilin payızında baş verən 44 günlük Vətən müharibəsinin nəticələri işğalçıların aqibətinin məğlubiyyət olduğunu, gec-tez haqqın, hüququn və ləyaqətin qalib gələcəyini bütün dünyaya göstərdi.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinə otuz ilə yaxın icra etməyən Ermənistan 2020-ci il noyabrın 10-da üçtərəfli Bəyanatı imzalamaqla Vətən müharibəsində məğlubiyyətini, 1990-cı illərdə işğal etdiyi Azərbaycanın yirmi faiz torpaqlarında davam etdirdiyi işğalın bitdiyini rəsmən təsdiqlədi.

Təəssüf ki, siyasətdə riyakarlıq, yalanı, qərəzi daha çox ön planda saxlayan işğalçı ölkə kapitulyasiya aktını imzalayandan sonra da məkrindən əl çəkmədi. İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə təbii sərvətlərimizi talamaqda davam etdi. Eyni zamanda Qarabağda qalmış Ermənistan silahlı qüvvələrinin tör-töküntüləri və separatçılar təxribatlar, terrorlar törədirdilər. Həmin cinayətkarlar ən gözəl cavabı Azərbaycan Ordusu 2023-cü ilin sentyabrında həyata keçirdiyi lokal xarakterli antiterror əməliyyatı zamanı verdi. Budəfəki Zəfərimiz Azərbaycanın suverenliyinin tam bərpası ilə nəticələndi. Üçrəngli, ayılı, ulduzlu bayrağımız ölkəmizin bütün ərazilərində ucaldıldı.

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan sülhün təşəbbüskarı oldu, sabitliyin yaranması üçün qətiyyətli addımlar atdı. Ermənistan otuz ilin tam bərpası ilə nəticələndi. Üçrəngli, ayılı, ulduzlu bayrağımız ölkəmizin bütün ərazilərində ucaldıldı.

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan sülhün təşəbbüskarı oldu, sabitliyin yaranması üçün qətiyyətli addımlar atdı. Ermənistan otuz ilin tam bərpası ilə nəticələndi. Üçrəngli, ayılı, ulduzlu bayrağımız ölkəmizin bütün ərazilərində ucaldıldı.

Müharibənin başa çatmasından beş ilə yaxın vaxt keçir. Azərbaycan böyük vəsait hesabına Ermənistanın işğal dövründə xarabalığa çevirdiyi Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərini bərpa edir. Ermənistan vandalları

di və öz dırnaqarası dostlarından pis məsləhətlər aldı. Yeri gəlmişkən, bu proses hələ də davam edir. Baxmayaraq, biz dəfələrlə onlara xəbərdarlıq etmişik ki, onlar istər köhnə, istərsə də yeni dostları hesab etdikləri dairələrə bel bağlamamalıdır. Çünki onlar burada bizimlə üz-üzə qalacaqlar. Ölkəmizin rəhbəri bəyan etdi ki, bizim maraqlarımızı, beynəlxalq arenada olan siyasi maraqlarımızı müdafiə etmək üçün kifayət qədər siyasi iradəmiz var və bizi siyasətimizdən döndərəcək hər hansı bir beynəlxalq təzyiqə məruz qoymaq mümkün deyil: "Beləliklə, hərbi nöqtəyi-nəzərdən istər ikinci Qarabağ müharibəsi olsun, istərsə də 2023-cü ilin sentyabrında keçirilmiş antiterror əməliyyatı olsun, bundan sonra hərbi potensialımızı gücləndirmək üçün etdiklərimiz tamamilə anlaşılandır. Xüsusilə həqiqi sülhə və sabitliyə gətirib çıxarmayacaq, Ermənistanda geniş vüsət almış militarizasiya prosesini, Ermənistanın yeni dostları tərəfindən təhçiz edilməsi ölümçül silahları nəzərə alaraq. Bu

yalnız gələcəkdə potensial gərginliyə aparıb çıxaraçaqdır".

Dövlətimizin başçısı nəzərə çatdırdı ki, biz Ermənistanda kifayət qədər güclü revanşist qrupların olduğunu bilir: "Mən onları iki qrupa böldürəm: 30 illik işğala görə məsuliyyət daşıyan fəal revanşistlər və guya konstruktiv yanaşma sərgiləməyə cəhd göstərən, lakin, əslində, eyni revanş və intiqam hissi ilə yaşayan bugünkü hökumət olan passiv revanşistlər. Onların ölümçül silahları almasının səbəbi də budur".

Ermənistan bir sıra ölkələrdən bezi silahları pulsuz alır. Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, bu, onların Azərbaycana qarşı yeni hərbi əməliyyatları planlaşdırmaqlarının səbəbi. Dövlətimizin başçısı onların ATƏT-in Minsk qrupunun buraxılmasına dair bizim legitim təklifimizi qəbul etmək istəmədiklərinin də bu səbəbdən olduğunu bildirdi. Xatırlatdı ki, Minsk qrupu Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı olan məsələləri həll etmək üçün yaradılmışdır. Diqqətə çatdırdı ki, əgər Ermənistan hökuməti

bəyan etdikləri kimi münasibətin bitdiyini və Qarabağın Azərbaycanın bir hissəsi olduğunu hesab edirsə, Minsk qrupunun hüquqi olaraq buraxılması üçün heç bir səbəb yoxdur: "De-fakto olaraq qrup fəaliyyət göstərmir, lakin rəsmi olaraq Minsk qrupunun buraxılması üçün Azərbaycanla birlikdə birgə müraciəti imzalamaqdan imtina etmək onların öz vaxtını gözləməsinə işarə edir. Ola bilsin onlar bezi dəyişiklikləri, onlara üstünlüklər verən müəyyən beynəlxalq vəziyyəti gözləyirlər".

Amerikada seçkilərdən sonra demokratların administrasiyada qalacaqlarına çox güvəndiklərini, lakin Prezident Donald Trampın qələbəsinin onları çox məyus etdiyini bildirən Prezident İlham Əliyev dedi ki, buna baxmayaraq, Ermənistanın siyasi istəblilişməti Azərbaycan məsələsində parçalanmayıb. Onlar konsolidasiyalı mövqeyə malikdirlər. Bu, sadəcə, terminologiya, davranış və taktikadan asılı olan bir məsələdir. Beləliklə, biz buna hazır olmalıyıq, həm hərbi nöqtəyi-nəzərdən, həm

İkili standartların növbəti təzahürü

AŞPA-nın Azərbaycana qarşı qərəzi davam edir

"Təəssüflə qeyd etməliyik ki, AŞPA-nın ölkəmizə qarşı qərəzi və ədalətsiz mövqeyi, ikili standartlar siyasəti davam edir. İlk dəfə deyil ki, biz bunu müşahidə edirik".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Ceyhun Məmmədov deyib. O bildirib ki, AŞPA prezidentinin çıxışı ikili standartların növbəti təzahürü, istiqaməti kimi diqqət çəkir. Təəssüf ki, mərəzədən, şəkərdən əl çəkərək dövlətlərin daxili işinə qarışma-

maq, onların qərarlarına hörmətlə yanaşmaq əvəzinə xalqların, dövlətlərin daxili işlərinə müdaxilə tendensiyası hələ də davam edir. Biz bu prosesin xoşagəlməyən bir formada aparılmasının şahidiyik. "Onların nə deməsindən asılı olmayaraq, Azərbaycan öz uğurlu və doğru siyasətini həyata keçirir. Gələcəkdə də belə davam edəcək. Azərbaycan müstəqil dövlətdir və müstəqil daxili və xarici siyasət yürütməyə qadirdir. Azərbaycan qalib xalqdır, görünür ki, bizim qalib olmağımız, uğurlarımız onları hələ də narahat edir. Onlar hələ də bu məsələdə eyni siyasəti davam etdirirlər", - deyərək siyasətçi əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, əgər onlar diktator axtarırlarsa, diktatorun ən böyüyü Fransa prezidentidir, çünki o, siyasi rəqiblərinə qarşı müharibə elan edib, "sarı jiletli"lərə, vətəndaşlara qarşı da belə davranıb. Əlcəzairdə nə qədər insanın qanını töküblər. Bu kimi nə qədər faciələr törədiblər. Ona görə yaxşı olar ki, Avropa bizi ittiham etməkdənsə, özlərinə baxsın, Azərbaycana qarşı apardıqları bu siyasətə son qoysunlar.

C.Məmmədov Xarici İşlər Nazirliyinin AŞPA-ya cavabının da yerində, tutarlı olduğunu vurğulayaraq, hətta onların bu mövqeyinə daha sərt, daha kəskin reaksiya vermək lazım olduğunu bildirib və onları Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmağa son qoymağa çağırıb.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

də siyasi nöqtəyi-nəzərdən. Beləliklə, sülh sazişi imzalanana və Ermənistan da onların konstitusiyasında hələ də mövcud olan Azərbaycana qarşı bütün ərazi iddialarından imtina etməyə və Azərbaycanla münasibətlərin normallaşması üçün səmimi davranış sərgiləməyə qədər onlar həmişə yeni hərbi qarşıdurma təhlükəsini törədəcəklər".

Azərbaycan hər zaman sülh yoluna üstünlük verir. İndi də niyyəti müharibə deyil, sülh, əmin-amanlıqdır. Lakin Ermənistanın xarici havadarlarının çaldıqları havaya oynamaşı, onların verdikləri silah-sursatdan dördəlli yapışması çirkin planlarından xəbər verir. Prezident İlham Əliyev real vəziyyəti nəzərə alaraq bildirdi ki, ayıq-sayıq olmalı, 30 illik işğalı, təkəb diasporda, Fransa və Amerika Birlişmiş Ştatlarına yox, Ermənistan hökumətində və bütün siyasi dairələrdə hələ də döviyyə edən "böyük Ermənistan" xeyalları unutmamalıyıq: "Biz tamamilə legitim olanları etmişik. Biz ərazi bütövlüyümüzü, suverenliyimizi bərpa etmişik, separatizmə son qoymuşuq və sərhədlərimizi nəzarətimiz altına almışıq. Bizim üçün bu məsələ bitib. Lakin bu, bizim potensial təhdidləri və potensial təhlükəni, sadəcə, nəzərə almayacağımız demək deyil. Biz həmişə onları yerinə otuzdurmağa hazır olmalıyıq. Bu səbəbdən biz ordu quruculuğuna külli miqdarda vəsait xərcləməyə davam edirik. Bu, bizim dırnaqarası təcavüzü planlaşdırdığımız üçün deyil. Bu onun üçündür ki, biz təcavüzün qurbanı olaraq özümüzü müdafiə etmək və bir də bizə ziyan verməyə qararlaşdırıldığı halda Ermənistanı cəzalandırmaq iqtidarında olmaq istəyirik".

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyasında təlim keçirilib

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyasının İxtisasartırma və Kadrların İnkişafı Mərkəzində "Həmkarlar İttifaqları və əmək qanunvericiliyi: əsas istiqamətləri, problemləri, perspektivləri" mövzusunda təlim proqramı başa çatıb.

7-11 aprel 2025-ci il tarixlərdə təşkil edilən təlimlərin məqsədi həmkarlar ittifaqlarının əmək qanunvericiliyi, idarəetmə prinsipləri və əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsidir.

İştirakçılar Əmək Məcəlləsi, əmək hüquqları, əmək müqavilələrinin bağlanması və rəsmiləşdirilməsi qaydaları, eləcə də bu sahədə həmkarlar ittifaqlarının rolu ilə bağlı ətraflı məlumatlandırılıblar.

Təlimlər iştirakçıların peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəlməsinə, bilik və bacarıqlarının artırılmasına, eləcə də əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində effektiv yanaşmaların tətbiqinə və həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyətinin səmərəli təşkilinə töhfə verəcəkdir.

Təlimlərin sonunda iştirakçılara sertifikatlar təqdim edilib.

Nərmirə ƏSGƏROVA, "Azərbaycan"

Azərbaycan Astanada II Mərkəzi Asiya Media Forumunda təmsil olunacaq

Aprelin 16-17-də Astanada II Mərkəzi Asiya Media Forumu keçiriləcək.

AZƏRTAC Qazaxıstan Mədəniyyət və İnformasiya Nazirliyinin Mətbuat xidmətinə istinadla xəbər verir ki, tədbirdə Qazaxıstan, Azərbaycan, Özbəkistan, Qırğızistan, Tacikistan, Türkmənistan, Böyük Britaniya, Çin, Qətər, Rusiya və digər ölkələrin media rəhbərləri və ekspertləri iştirak edəcəklər.

Media forumunun panel sessiyalarında iki gün ərzində Mərkəzi Asiya dövlətlərinin mediası arasında yeni inkişaf nöqtələri və

əməkdaşlıq imkanları, global medianın inkişafı, gələcəyin informasiya landşaftının formalaşması, süni intellekt və məlumat

axını dövründə medianın rəqəmsal transformasiyası, sosial şəbəkələrin ölkənin imicinin təbliğində rolu müzakirə olunacaq.

Tədbirdə 500-dən çox iştirakçı (Qazaxıstan və xarici media rəhbərləri, mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının mətbuat xidmətlərinin əməkdaşları, universitet tələbələri, nüfuzlu şəxslər, media ekspertləri və s.) iştirak edəcəklər. Onlar üçün aparıcı mütəxəssislərdən ustad dərsləri təşkil olunacaq.

Bakıda I Gənc Kardioloqlar Forumu olub

Səhiyyə Nazirliyinin Elmi-Tədqiqat Kardiologiya İnstitutunun (ETKİ) təşkilatçılığı ilə Bakıda aprelin 10-dan 12-dək I Gənc Kardioloqlar Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə dövlət qurumlarının rəhbər şəxsləri, deputatlar, tanınmış elm xadimləri, Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbələri, "ETKİ könüllüləri" və Azərbaycanın elm və tibb müəssisələrinin, eləcə də peşəkər cəmiyyətlərin nümayəndələri iştirak ediblər.

I Gənc Kardioloqlar Forumunun rəsmi açılış mərasimində Elmi-Tədqiqat Kardiologiya İnstitutunun (ETKİ) direktoru və forumun sədri professor Gülnaz Dadaşova tədbirin va-

cibliyini vurğulayıb: "Bu forum kardiologiya sahəsində həyata keçirilən islahatların ilkin nəticələrini və perspektivlərini dərinlən analiz etmək, eləcə də geniş, çoxtərəfli müzakirələr aparmaq üçün əhəmiyyətli bir platformadır. Əminəm ki, forumda aparılan səmərəli müzakirələr və fikir mübadilələri kardiologiyamızın növbəti dövründəki inkişafına əhəmiyyətli töhfə verəcəkdir".

Çıxış edən Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Səhiyyə siyasəti şöbəsinin mü-

diri Ramik Quliyev bildirib ki, zəngin program çərçivəsində maraqlı panellər və kurslar keçirilir və bu da öz növbəsində kardiologiya sahəsinin inkişafına müsbət təsir göstərir.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti akademik İsa Həbibbəyli forumun kardiologiya sahəsində gənc mütəxəssisləri bir araya gətirərək, birgə tədqiqat imkanlarını nəzərdən keçirmək və ürək-damar xəstəliklərinin müalicəsində əhaliyə göstərilən səhiyyə xidmətlərinin keyfiyyətini artırmaq baxımından mühüm əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb.

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə mü-

vəkili (ombudsman) Səbinə Əliyeva çıxışında forumun proqramına yeni tibbi texnologiyaların və fundamental tibbin nailiyyətlərinin praktiki aspektlərinə həsr olunmuş iclasların, orijinal tədqiqat nəticələrinin və real klinik təcrübədən götürülmüş hallar əsasında keçirilən klinik debatların daxil olduğunu bildirib.

Qeyd edək ki, üç gün davam edən foruma 600-dən artıq yerli mütəxəssis qatılıb. I Gənc Kardioloqlar Forumu Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Elmi Tibbi Şurası tərəfindən akkreditasiya olunub və 46 DTT kredit balı ilə qiymətləndirilib.

- Salam, Orqan Donorluğu və Transplantasiyası üzrə Koordinasiya Mərkəzi harada yerləşir?
- Salam, zəhmət olmasa, dördüncü mərtəbə, 429-cu otağa yaxınlaşın.

Dördüncü mərtəbəyə qalxırsınız. Elə bu andaca səhiyyə naziri Teymur Musayevlə jurnalistlər arasında üç il əvvəl baş verən dialoq yadına düşür. O zaman "İnsan orqan və toxumalarının donorluğu və transplantasiyası haqqında" qanunun qüvvəyə minməsinə az qalmışdı, Səhiyyə Nazirliyinin təşkil etdiyi mətbuat konfransında orqan transplantasiyası, yeni qanundan gözləntilər haqda ünvanladığınız sualı cavablayan nazir jurnalistlərə qanun qüvvəyə mindiyi halda "kim ölümdən sonra orqanlarını bağışlayacaq?" deyə sual ünvanlamışdı. Pandemiya səbəbindən mətbuat konfransında çox sayda jurnalist iştirak etməsə də, orada olanlardan bəziləri əlini qaldırıaraq buna hazır olduğunu bildirmişdi. Nazir isə buna sevinərək belə insanların çox olacağı halda qanunun icrası, gözləntiləri ilə bağlı ümidini ifadə etmişdi.

Bu günün işini sabaha qoymaq bəlkə də ən pis vərdislərimizdən biridir. "Sabah, sabah" deyə-deyə bir də görürsən ki, uzun zaman keçib, Biz geciksək də, sonunda yolumuzu Bakı Sağlamlıq Mərkəzinə (BSM) sala bilmişdik. Məqsədimiz BSM-də yerləşən Orqan Donorluğu və Transplantasiyası üzrə Koordinasiya Mərkəzinə baş çəkmək idi.

Beləliklə, 429-cu otağa yaxınlaşıb qapını döyərək orqan bağışlamaq üçün gəldiyimizi bildirdik və növbəmizi gözlədik. Biz növbə gözləməkdə idik, digərləri isə donor axtarmağa gələnlər, orqan köçürülməsi üçün növbəyə yazılanlar idi. Kimisi böyrək transplantasiyası, kimisi qaraciyər, kimisi sümük ilişi üçün müraciət etməyə gəlmişdi.

Bəzən atdığımız kiçik bir addım bilmədiyimiz zamanda böyük hadisələrə vəsiyə ola bilər. "Qurani-Kərim"-in Maidə surəsinin 32-ci ayəsində deyilir: "Bir insana höyat bağışlamaq bütün insanlara höyat bağışlamağa bərabər savabdır".

Ölümündən sonra orqanlarını bağışlamaq istəyənlərin sayı azdır

Mərkəzin yaradılmasından iki ildən çox vaxt keçməsinə baxmayaraq, ölümündən sonra donor olmaq istəyənlərin sayı hələ də çox deyil. Koordinasiya Mərkəzindən verilən məlumata əsasən, son iki il ərzində ölümündən sonra orqanlarını bağışlamaq istəyənlərin sayı təxminən 100-ə yaxın olub. Amma maarifləndirmə və təbliğat işlərinin genişləndirilməsi sayəsində daha çox insanın donorluğa könüllü şəkildə qoşulması gözlənilir.

Fikrimizcə, maarifləndirmə tədbirlərinin yetərinə yetməməsi bu məsələni müəyyən qədər arxa plana salıb. Hətta belə mərkəzin fəaliyyət göstərdiyini və sağlamlıqda orqan bağışlamağın mümkün olduğunu da çox az adamın bildiyi müşahidə edilir. O üzündən bu sahədə ardıcıl və planlı təşviqat işlərinin aparılması vacib görünür.

Elə maarifləndirmə işləri ilə bağlı hansı tədbirlərin nəzərdə tutulduğunu da bu arada öyrəndik. Qeyd edildi ki, son illər Azərbaycanda orqan transplantasiyası sahəsində mühüm addımlar atılıb. Cəmiyyətin donorluqla bağlı məlumatlandırılması məqsədilə ODTKM tərəfindən müxtəlif layihələr həyata keçirilir. Bu çərçivədə sosial media vasitəsilə maarifləndirmə kampaniyaları aparılır, universitetlərdə mütəxəssislər tərəfindən seminarlar təşkil edilir, kütləvi informasiya vasitələrində donorluğun əhəmiyyəti izah olunur, ictimai aksiyalar keçirilir.

Bununla belə donorluq hələ də cəmiyyətimizdə kifayət qədər təşviq olunmur. İnsanların məlumatı azdır və bu səbəbdən insanlar məsələyə ehtiyatla yanaşırlar. Halbuki orqan donorluğu təkcə bir insanın həyatını xilas etmir, eyni

zamanda bir neçə ailəyə ümid bəxş edir və cəmiyyətin humanist dəyərlərini gücləndirir. Ona görə də gələcəkdə bu təşəbbüslərin daha da genişləndirilməsi, insanların məlumatlandırmaq və könüllü donorluğu təşviq etmək əsas hədəflərdəndir.

Xatırladaq ki, "İnsan orqan və toxumalarının donorluğu və transplantasiyası haqqında" qanun 2022-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minib. Qanun Azərbaycanda həm canlı donordan, həm də meyitdən donor orqan köçürülməsinə icazə verir. Qanuna əsasən, canlı donordan transplantasiya məqsədilə yalnız böyrəyin biri, ağciyərin bir payı, qaraciyərin bir hissəsi, mədəaltı vəzin bir hissəsi, nazik bağırsağın bir hissəsi, dərinin bir hissəsi, sümük ilişi, kök hüceyrələr götürülə bilər. Meyit donordan isə ürək, ağciyər (ürək-ağciyər kompleksi), böyrəklər, qaraciyər, mədəaltı vəzi, mədə, bağırsaq, uşaqlıq, yuxarı və aşağı ətraflar, sümük, dəri-fassiya-əzələ kompleksi və onların seqmentləri, sümük ilişi, gözün buynuz qışası və kök hüceyrələri götürülə bilər.

Canlı donor yalnız yaxın qohumlarına orqan və ya toxuma bağışlaya bilər. Donorluq üçün müraciət edən şəxsin sağlamlıq vəziyyəti həkim komissiyası tərəfindən qiymətləndirilir. Əgər donor olmaq istəyən şəxs yaxın qohum deyilsə, sözügedən şəxslər Etikə Komissiyasına göndərilir və şəxsin donor olmasına yalnız həmin komissiya qərar verə bilər.

Orqan köçürülməsi yeni mərhələyə qədəm qoyub

Bir az gözlədikdən sonra otağa daxil olduq. Qapının üzərində videokamera ilə çəkiliş aparıldığı yazılmışdı. Daxil olub əyləşdikdən sonra dolduracağımız ərizə forması təqdim olundu. Bununla yanaşı, mərkəzin əməkdaşı proses barədə məlumat verərək orqanların yalnız beyin ölümü gerçəkləşdiyi halda götürüldüyünü, eyni zamanda ailənin bu qərardan xəbərdar olub-olmadığını soruşdu.

Ərizəni doldurmağa başladım. Sadə məlumatlar - ad, soyad, ünvan, əlaqə vasitələri, şəxsiyyət vəsiqəsinin məlumatlarını qeyd etdikdən sonra siyahıda yazılmış, ba-

ğışlamaq istədiyiniz orqanların qarşısına işarə qoydum. Sonra yaxın bir şəxsin məlumatlarını - əlaqə nömrəsini yazaraq ərizəni imzaladım. Qeyd olunan orqanlardan ürək, ağciyər (ürək-ağciyər kompleksi), böyrəklər, qaraciyər, mədəaltı vəzi, bağırsaq, uşaqlıq, yuxarı və aşağı ətraflar, sümük, dəri-fassiya-əzələ kompleksi və onların seqmentləri, sümük ilişi yalnız reanimasiya şəraitində beyin ölümü gerçəkləşdiyi halda, gözün buynuz qışası isə hər bir meyitdən, kök hüceyrələr isə canlıdan da götürülə bilər.

Koordinasiya Mərkəzindən bildirildi ki, Azərbaycanda beyin ölümü diaqnozu qoyulmuş şəxslərdən orqan köçürülməsi yeni mərhələyə qədəm qoyub. Belə ki, 2024-cü ildən etibarən ölkədə beyin ölümü diaqnostikası üzrə təlimlərə başlanılıb və artıq bu sahədə ilk uğurlu nəticələr əldə olunub. Bu ilin əvvəlində meyit donordan ilk transplantasiya prosesi həyata keçirilib. Nəticədə bir xəstəyə qaraciyər, iki xəstəyə isə gözün buynuz qışası uğurla köçürülüb. Beyin ölümü iki dəfə təsdiqləndikdən sonra mərkəzin mütəxəssisi həmin şəxsin ailəsi ilə görüşərək onların razılığını alıb. Məlumat üçün bildirək ki, Qafqaz regionunda meyitdən orqan köçürülməsi ilk dəfə Azərbaycanda həyata keçirilib.

Ölkəmizdə Kök Hüceyrə Bankı yaradılacaq

Azərbaycanda Kök Hüceyrə Bankının (Mərkəzin) da yaradılması planlaşdırılır. Mərkəz yaradıqdan sonra canlı donordardan götürülən kök hüceyrələr ehtiyac olan şəxslərə köçürülə biləcək. Bildirildi ki, Kök Hüceyrə Bankının yaradılması istiqamətində işlər aktiv şəkildə davam edir. O da

matlar həm donorların axtarışında, həm də transplantasiya proseslərinin idarə olunmasında əsas rol oynayır. Məlumat mübadiləsi və koordinasiya sistemləri daimi olaraq təkmilləşdirilir ki, transplantasiya prosesləri daha şəffaf və effektiv şəkildə həyata keçirilə bilsin. Reanimasiya şəraitində baş verən ölümlə bağlı məlumatların koordinasiyası təmin edilir. Hər gün müxtəlif dövlət və özəl klinikalardan, o cümlədən Bakıda yerləşən xəstəxanalardan məlumatlar toplanır. Koordinasiya Mərkəzi xəstəxanalarda beyin ölümü diaqnozunun dəqiqliyini artırmaq üçün müntəzəm olaraq təlimlər keçirir. İlin sonunda aparılan audit zamanı müxtəlif müəssisələrdə reallaşdırılan ölümlər və beyin ölümü diaqnozunun qoyulması ilə bağlı statistik göstəricilər qiymətləndirilir. Bu tədbirlər Koordinasiya Mərkəzinin məlumat dəqiqliyini və əməkdaşlığın effektivliyini artırmaq üçün mühüm addımlardır.

Ümid sonda həmişə ölmür

Bu gün dəyərli zamanımızdan ayırdığımız 10-15 dəqiqə həsrətlə sağlamlığına qovuşmağı gözləyən neçə-neçə xəstəyə çarə ola bilər. Hec kəs hansı şəkildə həyatdan kəçəcəyini bilmir. Hansı şəkildə ölməyimizdən asılı olmayaraq, kiminsə dünya işığına qovuşmasına vəsiyə ola bilərik. Siyahıda olan və olmayan yüzrlə xəstənin cənsiz bədəndəki canlı orqanlara ehtiyacı var.

Mərkəzin məlumatına görə, bu gün gözləmə siyahısında böyrək transplantasiyası üçün qeydiyyatda olan 500-dən çox xəstə var. Lakin ölkədə 4 minə yaxın vətəndaş dializ müalicəsi alır. Orqan yaxın qohum donoru olmadıq üçün və meyit donora ümidləri olmadıqdan gözləmə siyahısına daxil olma-yırlar. Eyni zamanda təxminən 500 nəfər sümük ilişi, 100 nəfər qaraciyər transplantasiyası üçün qeydiyyatdadır.

Bilmədiyimiz bir anda kiminsə ümidi ola bilər...

Həyata bir dəfə gəlsək də, kiminsə ikinci həyatı ola bilər.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Azərbaycan-Moldova iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyaanın 6-cı iclası keçirilib

Bakıda Azərbaycan ilə Moldova arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyaanın 6-cı iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, övvəlcə iclas iştirakçıları Fəxri xiyabanda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsinə yad edib, məzarı önünə gül dəstələri qoyublar. Daha sonra görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsi ehtiramla anılıb, məzarı üzərinə gül dəstələri düzülüb.

Nümayəndə heyəti həmçinin Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə yad edib, məzarları önünə güllər düzüblər.

Daha sonra Azərbaycan ilə Moldova arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyaanın 6-cı iclası öz işinə başlayıb.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycan-Moldova iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyaanın Azərbaycan tərəfindən həmsədri, kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov ölkəmizdə iqtisadiyyatın diversifikasiyası istiqamətində həyata keçirilən işlərdən dərinləşməyə çalışmaq üçün birgə hökumətlərarası komissiyaanın 6-cı iclası öz işinə başlayıb.

biznes-forumlar, beynəlxalq sərgilərdə qarşılıqlı iştirak iki ölkənin işgüzar dairələri arasında əməkdaşlığı daha da gücləndirir.

Hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı yenidənqurma işlərinin aparıldığını deyən nazir bərpə və quruculuq işlərində Azərbaycanın Moldova və digər tərəfdaş ölkələrin ən yaxşı təcrübələrindən istifadə edə biləcəyinə əminliyini ifadə edib. Ölkəmizdə etibarlı və əlverişli biznes mühitinin olduğunu xatırladan nazir moldovalı sahibkarları Azərbaycana investisiya yatırmağa, eləcə də respublikamızın nəqliyyat və logistika imkanlarından səmərəli istifadə etməyə çağırıb: "Azərbaycan Avrsiya regionunun etibarlı nəqliyyat və logistika mərkəzlərindən birinə çevrilib. Dəniz limanları, dəmir yolu rabitəsi, hava limanları və avtomobil yolları, Şərqi və Qərbi, Cənubla Şimalı birləşdirən müasir nəqliyyat infrastrukturunu bizə səmərəli ticarət əlaqələrimizi artırmaq üçün böyük üstünlüklər verir. Mən hər iki tərəfdən investorları Azərbaycana və

Moldovada iqtisadi zonaların üstünlüklərindən maksimum yararlanmağa çağırıram".

Nazir Məcnun Məmmədov əlavə edib ki, Azərbaycan hökumətinin elektron idarəedilməsi sahəsində müxtəlif uğurlu layihələri mövcuddur. Qeyd olunub ki, Azərbaycanın uğurlu layihələrindən olan DOST modeli əsasında Moldovanın müxtəlif regionlarında pilot layihələr icra olunmaqdadır: "Biz bu istiqamətdə Moldova ilə əməkdaşlığı davam etdirmək barəsində və ən yaxşı təcrübələrimizi bölüşmək istiqamətində birgə razılıq əldə etdik".

Moldovanın Baş nazirinin müavini, infrastruktur və regional inkişaf naziri, Azərbaycan-Moldova iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyaanın həmsədri Vladimir Bolea öz növbəsində ölkəsinin Azərbaycanla dost ölkələr olduğunu, bütün sahələr üzrə tərəfdaşlıq münasibətlərini inkişaf etdirməyə maraqlı olduğunu deyib. İki ölkə arasında iqtisadi, eləcə də kənd təsərrüfatı sahəsində tərəfdaşlığı genişləndirmək

üçün böyük potensialın olduğu vurğulanıb. Bildirilib ki, aqrar sahədə müasir texnologiyaların transferi, müştərik elmi tədqiqatların aparılması, aqrar sahədə mütəxəssis hazırlığı və aqrar məhsulların ixracı Azərbaycanla Moldovanın kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığının əsas istiqamətləri ola bilər.

Daha sonra iclas iştirakçıları Azərbaycan-Moldova birgə hökumətlərarası komissiyaanın 2023-cü il dekabrın 6-da Kişineuda keçirilmiş 5-ci iclasında qəbul olunmuş qərarların icra vəziyyətini müzakirə edib, bu istiqamətdə mühüm işlərin görüldüyünü bildirdilər. İclasda Azərbaycanla Moldova arasında ikitərəfli əməkdaşlığın istiqamətləri, enerji, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, texnologiya transferi, ticarət dövryyəsinin artırılması, qarşılıqlı investisiyaların təşviqi, beynəlxalq yükdaşıma, məhsulların üçüncü ölkələrə ixracı zamanı Orta dahlizin yaratdığı üstünlüklərdən istifadə və digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Tərəflər iki ölkə arasında böyük turizm potensialının olduğunu nəzərə alaraq birbaşa uçuşların sayının artırılması barədə razılığa gəliblər.

İclasın sonunda Azərbaycan-Moldova iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyaanın 6-cı iclasının yekunlarına dair protokol təsdiqlənib. Sənəd iki ölkə arasında ticarət dövryyəsinin artırılması, kənd təsərrüfatı, qida təhlükəsizliyi, energetika, nəqliyyat, elmi-texniki və humanitar, sosial, səhiyyə, mədəniyyət,

əqli mədəniyyət, ətraf mühit, idman və turizm sahələrində ikitərəfli əməkdaşlığı daha da inkişaf etdirməyi nəzərdə tutur. Yekun protokolda həmçinin iki ölkə arasında ikitərəfli münasibətlərin hüquqi-normativ bazasının daha da təkmilləşdirilməsi niyyəti öz əksini tapıb.

Daha sonra Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə Moldova Respublikasının Milli Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi arasında baytarlıq sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Memorandumda baytarlıq sahəsində qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsi nəzərdə tutulur. İclasda həmçinin Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi ilə Moldova Respublikasının Energetika Nazirliyi yanında Milli Dayanıqlı Enerji Mərkəzi arasında "Bərpaolunan enerji sahəsində əməkdaşlığın təşviqi haqqında" Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Memorandum enerji sahəsində, eyni zamanda bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadəyə dair təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsi, bərpaolunan enerji texnologiyalarını və innovativ həlləri inkişaf etdirmək üçün tədqiqat təşəbbüsləri üzərində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsini ehtiva edir.

Tərəflər Azərbaycan-Moldova iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyaanın 7-ci iclasının gələcək il Kişineuda keçirilməsi barədə razılığa gəliblər.

Azərbaycan-Moldova biznes-forumu

Bakıda Azərbaycan-Moldova biznes-forumu keçirilib. Forumda Moldovanın və Azərbaycanın iş adamları, biznes qurumlarının nümayəndələri, dövlət və hökumət təmsilçiləri iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, forumda çıxış edən Azərbaycanın kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatlardan danışaraq nəzərə çatdırıb ki, hər iki ölkənin iqtisadi potensialı daha geniş əlaqələrin qurulmasına imkan verir ki, bundan da səmərəli istifadə etmək lazımdır.

Nazir ölkəmizin qanunvericiliyi, biznes mühiti barəsində ətraflı məlumat verib və moldovalı iş adamlarını Azərbaycana sərmayə qoymağa çağırıb.

Moldova Baş nazirinin müavini, infrastruktur və regional inkişaf naziri Vladimir Bolea çıxış edərək Azərbaycanda bu cür biznes-forumun keçirilməsinin əhəmiyyətindən danışdı. Nəzərə çatdırıb ki, Moldova aqrar ölkə olaraq Azərbaycana daha çox məhsul ixrac etmək imkanına malikdir. Bununla yanaşı, Azərbaycan da Moldovanın ehtiyacı olan məhsulları ixrac edə bilər. Azərbaycan hazırda neft və neft məhsulları, ağac, meyvə və tərəvəz ixrac edir. Hər iki ölkə böyük bazara sahibdir və ticarət əlaqələrini qarşılıqlı olaraq inkişaf etdirmək üçün böyük fürsət var.

Sonra iqtisadiyyat nazirinin müavini Rəvnəq Abdullayev, Moldovanın İqtisadi İnkişaf və Rəqəmsallaşma Nazirliyinin dövlət katibi Viorel Qarac, AZPROMO-nun icraçı direktoru Yusif Abdullayev, KOBİA-nın İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov, Moldovanın İqtisadi İnkişaf və Rəqəmsallaşma Nazirliyinin Beynəlxalq iqtisadi əlaqələr idarəsinin rəis müavini Yevgeni Kistol və başqaları çıxış edərək təmsil etdikləri qurumların iş prinsipi və fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat veriblər.

Qeyd olunub ki, hər iki dövlətin siyasi rəhbərliyinin iradəsi ilə qarşılıqlı iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi artıq zərurətə çevrilib.

Sonra forum iştirakçıları Moldova istehsalı olan şərabların sergisini də tanış olublar. Moldovadan gələn iş adamları ilə yerli şirkətlərin nümayəndələri qarşılıqlı əlaqələr qurmaq məqsədi ilə görüş keçiriblər.

Maliyyə Nazirliyi tərəfindən depozit hərracı olub

Maliyyə Nazirliyi tərəfindən dövlət büdcəsi vəsaitlərinin daha səmərəli idarə olunması məqsədilə ilk dəfə olaraq vahid xəzinə hesabının milli valyutada olan sərbəst qalığının yerli banklarda depozitə yerləşdirilməsi üçün depozit hərracı təşkil edilib.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, hərracın nəticələrinə əsasən, vahid xəzinə hesabının 1 milyard manat həcmində sərbəst qalığı 4 sistem əhəmiyyətli bankda, 3 ay müddətinə, 7,21 faiz orta çəkili faiz dərəcəsi ilə depozitə yerləşdirilib.

Depozit hərraclarının təbii dövlət büdcəsinə əlavə gəlir formalaşdırmaqla, bank sektorunda likvidliyin artmasına töhfə verəcəkdir.

Maliyyə Nazirliyi bu kimi alətlər vasitəsilə dövlət vəsaitlərinin idarə olunmasında yeni yanaşmaların tətbiqini genişləndirməklə dövlət büdcəsinə əlavə daxilolmaların formalaşdırılması istiqamətində fəaliyyətini davam etdirəcəkdir.

Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsində hazırda 70 şəxsə xidmət göstərilir

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin Həssas Əhali Qruplarından olan şəxslər üçün Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsinə bu il 39 nəfər qəbul olunub.

Həmin şəxslər yaş qruplarına uyğun müəssisədə müvafiq şərtlərinə qəbul ediliblər.

Onlardan bir hissəsi müəssisədə artıq sosial reabilitasiya kursunu başa vurub. Hazırda müəssisədə 26-sı qadın, 44-ü kişi olmaqla 70 şəxsə stasionar formada reabilitasiya yönümlü sosial xidmətlər göstərilir. Onlardan 18 nəfəri uşaqlardır.

Müəssisədə baxımsız, kimsəsiz və sosial təhlükəli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanların, müəyyən yaşayış yeri olmayan 18 yaşından yuxarı şəxslərin, görmə qabiliyyəti məhduqluğu olan şəxslərin və s. sosial reabilitasiyası həyata keçirilir.

Onlar burada sosial-məişət, sosial-hüquqi xidmətlərlə yanaşı, gündülic qida normaları əsasında yemək, qəlyanaltı, yaşayış yeri və geyimlə təmin edirlər.

Müəssisəyə qəbul şəxsin özünün və ya qanuni nümayəndəsinin müraciəti, həmçinin daxili işlər, yerli icra hakimiyyəti orqanlarının və bələdiyyələrin göndərişləri əsasında agentliyin yerli qurumları və ya DOST mərkəzləri vasitəsilə aparılır.

Azərbaycan-Türkiyə enerji əməkdaşlığı uğurla davam edir. Neft-qaz və ixrac layihələrinin həyata keçirilməsi zamanı əldə olunan zəngin təcrübə "yaşıl enerji" üçün də "yaşıl yol" açıb.

Məlum olduğu kimi, bu ayın 4-də Bakıda keçirilən "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 11-ci və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 3-cü iclaslarında Türkiyənin enerji və təbii sərvətlər naziri Alparslan Bayraktar da iştirak edirdi. Prezident İlham Əliyev Alparslan Bayraktarı qəbul edərkən Azərbaycan ilə Türkiyə arasında enerji sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsi, o cümlədən hidrokarbonatlar və elektrik enerjisi sahələrində əməkdaşlığa bağlı fikir mübadiləsi aparıldı, bunun gələcəkdə daha da inkişafı üçün böyük imkanların mövcudluğu qeyd olundu. Görüş zamanı elektrik enerjisinin ixracı məsələsinə də toxunuldu və bu xüsusda SOCAR-ın artıq Türkiyəyə satışlar həyata keçirdiyi vurğulandı.

"Azərenerji" ASC ilə Türkiyənin Elektrik Ötürülməsi Anonim Şirkəti (TEİAŞ) arasında Naxçıvandan 75 meqavat həcmində elektrik enerjisinin ixracı ilə bağlı imzalanacaq sənədin əhəmiyyəti qeyd edildi. Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və Bolqarıstan arasında "yaşıl enerji" sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi ilə bağlı sənədin imzalanacağı bildirildi.

Elə həmin gün "Azərenerji" ilə TEİAŞ arasında Əməliyyat Müqaviləsi imzalandı. Azərbaycanın Energetika naziri Pərviz Şahbazov bu barədə məlumat verərək deyib: "Türkiyənin energetika və təbii sərvətlər naziri Alparslan Bayraktar ilə birgə strateji əhəmiyyətli enerji təhlükəsizliyi layihələri üzrə əməkdaşlığımızı dəyərləndirdik. "Cənub qaz dəhlizi", Naxçıvan-Türkiyə Enerji Transmissiyası və Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və Bolqarıstan "Yaşıl Enerji" Dəhlizi layihələrinin inkişafı ilə bağlı məsələləri müzakirə etdik. Naxçıvandan Türkiyəyə elektrik enerjisinin ixrac imkanlarını artırmaq məqsədi ilə "Azərenerji" ASC ilə Türkiyənin Elektrik Ötürülməsi Anonim Şirkəti arasında Əməliyyat Müqaviləsi imzalandı.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyev Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru və Naxçıvanı MR-də istehsal olunan elektrik enerjisinin xeyli hissəsi alternativ və bərpaolunan enerji mənbələrindən yararın. Muxtar respublikada 1500 MvT gücündə bərpa-

olunan enerji layihələrinin reallaşdırılmasına imkan var. Odur ki, Naxçıvanın özünü "yaşıl enerji" mənbələri potensialı ilə enerjinin bu növünün ixracatçısına çevrilməsi də hədəflənib. Bu istiqamətdə Azərbaycan-Türkiyə Enerji Forumu mühüm platforma təşkil edir.

İlk dəfə 2021-ci ildə Bakıda təşkil olunan Azərbaycan-Türkiyə Enerji Forumu iki qarşılıqlı əlaqə arasında enerji sahəsində əməkdaşlığı inkişaf etdirmək üçün nəzərdə tutulmuşdu. Əsasən "yaşıl enerji" konsepsiyası çərçivəsində formalaşdırılan bu platforma enerji sahəsində əməkdaşlığın müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəldilməsini hədəfləyirdi. 2022-ci ildə Türkiyədə keçirilən ikinci forumdan sonra növbəti dəfə tədbirə Naxçıvan evsahibliyi etdi.

2023-cü ilin sentyabr ayında keçirilən Azərbaycan-Türkiyə III Enerji Forumunda vurğulandı ki, külək və günəş enerjisi üzrə 1500 MvT-lıq istehsal güclərini yadradılması və onun ən azı 1000 MvT-nin ixrac edilməsi planları çərçivəsində beynəlxalq enerji şirkətləri ilə əməkdaşlıq Naxçıvanı "yaşıl enerji"nin istehsalçısı, ixracatçısı mənbəyinə və tranzit məkanına çevirəcək. Bu xüsusda "yaşıl enerji" layihələrinin reallaşdırılması ilə bağlı planlar diqqətə çatdırıldı. Yekunda isə "Azərbaycan-Türkiyə III Enerji Forumunun Protokolu", həmçinin "Naxçıvan üzərindən "Türkiyə-Azərbaycan Qarşılıqlı Əlaqə" layihəsinin icrası ilə əlaqədar 2023-2025-ci illərdə TEİAŞ və "Azərenerji" ASC-nin birgə həyata keçirəcəyi Yol Xəritəsi", bir sıra digər sənədlər imzalandı.

Qeyd edək ki, son üç ildə ənənəvi Bakı Enerji Həftəsinə də Naxçıvan "yaşıl enerji" zonası kimi diqqətə olub. 2023-cü ildə Naxçıvanda Bakı Enerji Həftəsinin xüsusi sessiyası da keçirildi. Həmin tədbirdə də muxtar respublikada 1500 MvT gücündə "yaşıl enerji" layihələrinin reallaşdırılacağı bildirildi. Sessiyaanın gedişində Azərbaycanın Energetika Nazirliyi və

"Total Energies" şirkəti arasında "250 MvT gücündə quruda külək, Naxçıvan Muxtar Respublikasında 250 MvT gücündə günəş-elektrik stansiyaları, habelə enerji saxlama sistemləri layihələrinin qiymətləndirilməsi və həyata keçirilməsi fəaliyyəti üzrə əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu", eyni zamanda adıçəkilən nazirliklə "Nobel Energy Management" MMC arasında "Naxçıvan Muxtar Respublikasında 400 MvT gücündə günəş-elektrik stansiyasının tikintisi və istehsal ediləcək elektrik enerjisinin Türkiyə Respublikasına ixracı üzrə əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu" imzalandı. Naxçıvanın "yaşıl enerji" potensialının müzakirə olunduğu həmin sessiyada bir sıra ölkələrin nümayəndələri də iştirak edirdi ki, bu da sözügedən istiqamətdə yeni addımların atılmasına zəmin yaradıb.

Keçən il iyunun əvvəlində keçirilən Bakı Enerji Həftəsinə də həmin mövzuya geniş toxunuldu. Türkiyə Respublikasının energetika və təbii sərvətlər naziri Alparslan Bayraktar tədbirin açılış mərasimindəki çıxışında dedi: "Biz Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə sıx əməkdaşlıq edirik. Məqsədimiz burada - Naxçıvan ilə Türkiyə arasında qarşılıqlı enerji bağlantısı imkanlarını artırmaqdır. Bu investisiyaların yekunlaşdırılması ilə daha çox yeni "yaşıl enerji"ni təmin edə və bunları Türkiyə bazarına nəql edə bilirik. Çıxışımı yekunlaşdırmağdan əvvəl bildirmək istəyirəm ki, Türkiyə bu istiqamətdə enerji layihələrinin regionda əsas vasitəçisi kimi çıxış edir. Belə ki, Türkiyə Şərqi və Qərbi arasında ümumi mövqedə yerləşir. Düşünürəm ki, regional əməkdaşlığı daha da təşviq etməklə, enerji təhlükəsizliyini prioritet kimi görməklə biz dayanıqlı və dinamik enerji landşaftı qura bilirik ki, bu da gələcək nəsillərə xidmət edə bilər".

*Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"*

Naxçıvanda "SuVar!" adlı ekoloji aksiya

Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Səlahiyyətli Nümayəndəliyinin dəstəyi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, eləcə də Naxçıvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə "SuVar!" adlı ekoloji aksiya reallaşdı.

AZƏRTAC xəbər verir ki, aksiyada dövlət qurumlarının nümayəndələri, ekokönüllülər və müəssisələrdə fəaliyyət göstərən könüllülər fəal iştirak ediblər. Aksiya iştirakçılarına əvvəlcə yaşıllıqların qorunması və genişləndirilməsinin əhəmiyyəti, sudan səmərəli istifadə yolları, eyni zamanda suya qənaət metodları barədə ətraflı məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, iqlim dəyişikliklərinin təsiri fonunda Naxçıvanın kəskin kontinental iqlimi şəraitində ağacların müntəzəm suvarılması və qorunması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Aksiyanın əsas məqsədi də könüllülərin səfərbərliyi ilə ağacların suvarılmasına dəstək vermək, ictimaiyyətdə ekoloji məsuliyyət hissi-ni gücləndirmək və ətraf mühitin mühafizəsinə töhfə verməkdir.

Sonra iştirakçılar komandalara bölünüb və Naxçıvan şəhərinin Heydər Əliyev prospekti və ətraf ərazilərində yerləşən yaşıllıq sahələrində ağacların suvarılması işlərinə başlayıblar. Hər komandada 30 nəfər olmaqla ümumilikdə 200-ə yaxın könüllü aksiyaada fəallıq göstərib. Onlar təkəzə suvarma işlərini həyata keçirməklə kifayətlənməyib, eyni zamanda şəhər sakinlərinin diqqətinə cəlb edərək onları da aksiyaya qoşulmağa təşviq ediblər.

Aksiya çərçivəsində daha bir maraqlı ekoloji təşəbbüs də gerçəkləşdirilib, "Tullantı tingo və ekoqantaya dəyiş" kampaniyası keçirilib. Bu təşəbbüs çərçivəsində iştirakçılar və sakinlər tullantıları ətraf mühitə atmaq əvəzinə ting və ekoqantalara dəyişmək imkanı əldə ediblər. Sakinlər tərəfindən ümumi tutumu 4375 litr olan plastik, 110 litr şüşə tullantı və 180 ədəd işlənmiş batareya təhvil verilib, əvəzində 100 ədəd kızılcım tingu, 65 ədəd ekoqanta verilib.

"SuVar!" aksiyası gənclər üçün həm maarifləndirici, həm də əyləncəli anlarla yadda qalıb. Könüllülər birlik nümayiş etdirərək təbii qulluq etməklə yanaşı, birgə fəaliyyətin və ekoloji dəyərlərin təşviqində fəal rol oynayıblar.

Qeyd edək ki, bu aksiya Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütün bölgələrini əhatə edəcək və ilin sonunadək davam etdiriləcək.

Gənclik

Gələcəyə dəstək

"Uşaqlıqda həkim olmaq arzusunda idim. İnsan böyüdükcə maraq dairəsi genişlənir, həyata baxışı dəyişir. Macəra axtaran insanlar kimi çətin, mürəkkəb işlər məni özünə daha çox cəlb edirdi... Kimya müəllimimiz də bizimlə çox ciddi məşğul olur, həyatımızın bütün sahələrində kimyanın rolundan danışır, faktlarla fikrini əsaslandırır, bizi sanki sirli-sehrli, rəngarəng bir dünyaya səyahətə aparırdı. Müəllimimiz danışdıqca o dünyadan ayrılmaq istəmirdim. Ali məktəbə qəbul zamanı qəti qərar verdim ki, kimyaçı olacağam. İxtisas seçimi zamanı qeyd etdiyim üç ixtisasdan biri və birincisi məhz kimya idi. Kimya yaşadığımız dünya var olandan bu günə kimi mövcud olanı araşdırır, inkişaf edən və yaranan hər bir maddə və prosesin mahiyyətini öyrənən bir elmdir. Kimyanı seçdiyim və bu sahənin mütəxəssisi olmağım məni qürurlandırır".

"Kimyaçı olmağımla fəxr edirəm"

Həmsöhbətimiz gənc kimyaçı alim Elmir Məqsəd oğlu Babayevdir. Elmir Qarabağın qədim yaşayış məskənlərindən olan Füzuli rayonunda anadan olub. Deyir ki, erməni qəsbkarları yurdumuzu işğal edəndə üç yaşım var idi. Həyat, yaşam uğrunda mübarizə bizi Bakıya gətirdi.

Elmir 2010-cu ildə Bakı Dövlət Universitetinin Kimya fakültəsinin bakalavr pilləsini, 2013-cü ildə isə həmin universitetin fiziki kimya ixtisası üzrə magistr pilləsini fərqlənmə diplomu ilə bitirib.

Gənc alimin dedi ki, Birinci Qarabağ savaşı, məcburi köçkün həyatı uşaqlığını, gəncliyimi əlimdən aldı: "Hər şeyimiz olsa da, yurdumuz əsirlikdə idi. Elə bildirdim ki, Füzulidən qaçan zaman üroyimi o torpaqlarda qoyub gəlmişəm. Amma Prezidentimizin qətiyyətinə inanırdım. Bilirdim ki, torpaqlarımız işğaldan azad ediləcək, yenidən o torpaqları yurd, Vətən edəcəyik. Məni qınamayın, 44 günlük Vətən müharibəsi və antiterror əməliyyatları nəticəsində ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin tam borpası mənə başqa bir yaradıcılıq şövü bəxş edib. Qələbəmizin memarı olan Ali Baş Komandan İlham Əliyevə bir ömür minnətdarım, bu Vətən üçün canını qurban verən şəhidlərimizə, qazilərimizə sonsuz minnətdarım. Təbii ki, yenilənmiş, bütövlənmiş Azərbaycan vətəndaşı, alimi olmaq, xüsusilə beynəlxalq tədbirlərdə iştirak zamanı bizə daha məğrur və ürəklə çıxış etmək üçün imkan yaradıb".

Əmək fəaliyyətinə 2012-ci ildə Kimya Problemləri İnstitutunun Oksidləşmə proseslərinin kinetika və mexanizmi laboratoriyasında kiçik elmi işi vəzifəsində başlayan Elmir Babayev

hazırda ETN Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutunun "Ekoloji Kataliz" laboratoriyasında aparıcı elmi işçidir. O, eyni zamanda Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olur, kimya və ekologiya sahəsində apardığı tədqiqatlar zamanı qazandığı bilik və bacarıqlarını bakalavr və magistr pillələri üzrə təhsil alan tələbələrə ilə bölüşür.

2018-ci ildə "Qaz fazada xlortoluqların heterogen katalitik oksidləşməsi reaksiyalarının kinetikasi və mexanizmi" mövzusunda kimya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün elmi işini müdafiə edən gənc alim 2019-cu ildə Almaniyanın Rostok şəhərində yerləşən "Leibniz Institute for Catalysis" İnstitutunda 4 ay müddətində postdoktoral tədqiqat keçib. 2021-ci ildə AMEA-nın akademik M.Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutu-

nun elmlər doktorluğu hazırlığı üzrə doktoranturasına qəbul olub. Kimyaçı alim hazırda intensiv şəkildə biokütlənin katalitik zənginləşdirilməsi prosesi üzrə elmi araşdırmalarını davam etdirir.

Elmir Babayev deyir ki, tədqiqat işi olduqca maraqlıdır və proses nəticəsində biyotexnologiyaların, monomer intermediatları və qida əlavələri kimi müxtəlif qiymətli məhsulların alınması mümkündür. O, elmi tədqiqatları zamanı akademik məsləhətləri ilə ona yol göstərən, ən çətin məqamlarda peşəkar müdaxiləsi ilə kömək əlini uzadan elmi rəhbəri professor Arif Əfəndiyev minnətdardır.

42 Elmi-Tədqiqat İnstitutu və təşkilatlarında fəaliyyət göstərən gənc alim və mütəxəssislər şuralarını koordinasiya etməklə ümumilikdə 2500-dən çox üzvü birləşdirir. Hazırda hüquqi baxımdan şuraya yalnız AMEA-da fəaliyyət göstərən institut və təşkilatlarda fəaliyyət göstərən gənclər tabedir. Şuranın fəaliyyətinin əsas məqsədi AMEA üzrə fəaliyyət göstərən gənclərin elmi potensialının artırılması, müxtəlif təşəbbüslərin stimullaşdırılması, elmə axının təmin olunması, asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsinin təşkili, gənclər tərəfindən tədqiqatlar nəticəsində edilən elmi yeniliklərin müxtəlif kütləvi informasiya vasitələrində işıqlandırılması, onlara metodiki, informasiya yardımının göstərilməsi və həyata keçirilməsindən ibarətdir.

MAAN (Beynəlxalq Elmlər Akademiyası Assosiasiyası) Gənc Alimlər Şurası İdarə Heyətinin üzvü olan gənc alim deyir ki, bu illərdə komandamız ilə birgə bir sıra uğurlu layihələrə imza atmışıq. Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunan Bakı və Gəncədə baş tutan və 700-dən çox gəncin iştirakı ilə keçirilən 4 günlük respublika konfransı, 2024-cü ildə Şuşa şəhərində İslam Ölkələrinin Gənclərinin iştirakı ilə "Şuşa Gənclər Festivalı" çərçivəsində gənc alimlərin "SİNA" beynəlxalq forumunu və bu ilin may ayında faşizm üzərində qələbənin 80 illiyinə həsr olunaçaq respublika konfransları çox sayda gənclər üçün öz tədqiqatlarını təqdim edə bilməsi məqsədilə platforma rolunu oynayır.

Perspektiv planlarından danışan E.Babayevin sözlərinə görə, 2025-ci il onlar üçün uğurlu bir ildir: "Bu il, bildiyiniz kimi, "Konstitusiya və Suverenlik İli"dir. Eyni zamanda ölkəmizin elm məbədi olan Milli Elmlər Akademiyasının 80 illiyi qeyd olunacaq. Milli Elmlər Akademiyası özünün akademik heyəti və yeni elmi nəsiləri ilə birlikdə Azərbaycan elminin əsas elmi mərkəzlərindən biri kimi fəaliyyətini uğurla davam etdirməkdə, müstəqil dövlətçiliyini inkişafı ilə əlaqədar çoxcəhətli funksiyaları həyata keçirməkdədir. AMEA fundamental elmi tədqiqatların beşiyi, təbii elmlərin hərəkətverici qüvvəsidir. Bu il çalışdığımız Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutunun da 90 illik yubileyi qeyd olunacaq. İnstitutumuzda görkəmli kimyaçı alimlərin işləyib yaratdığı bu elm məbədinin ənənələri bu gün də uğurla davam edir.

Sonda onu qeyd edək ki, gənc alim Elmir Babayev 2016-cı ildə Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutunun təşkil etdiyi "Murtuza Nağıyev" mükafatı, 2019-cu ildə Həmkarlar Konfederasiyası tərəfindən "İlin peşəkar gənci", 2022-ci ildə isə Gənclər Günü münasibətilə Gənclər və İdman Nazirliyinin "Gənclər mükafatı"na layiq görülmüşdür.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Uğura imza atanlar

Gənc muğam ifaçısı

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin işıqlı gələcəyinin təminatçısı olan gənclərimizdən biri də "İlin Gənci" mükafatına layiq görülmüş Yusif Cəfərbəyli.

Əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan gənclər siyasəti Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində mövcud ənənələr zəminində daha da təkmilləşdirilir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən gənclərin istedad və bacarıqlarının üzə çıxarılması istiqamətində həyata keçirilən layihələr yetişməkdə olan nəslin gələcəyinə etibarlı zəmin yaradır. Eləcə də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə xaricdə və ölkəmizdə reallaşan layihələr Azərbaycanın uğurlarının təbliğində, gənclərimizin fəallığının artırılmasında və onların fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsində mü-

versitetin ictimai-mədəni təbirlərinin iştirakçısı, habelə təhsil ocağının nəzdində fəaliyyət göstərən İqtisadçı Vətənpərvərlər Təşkilatının sədri olmuşdur. O, tələbə-gənclərin boş vaxtlarının səmərəli keçməsinə və onların əsl vətənpərvər kimi cəmiyyətə inteqrasiya olunmasında əlindən gələni etmişdir. Universiteti müvəffəqiyyətlə bitirən Yusif Cəfərbəyli daha sonra Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində magistratura təhsili almışdır.

O, ali təhsilini başa vurduqdan sonra 2023-2024-cü illərdə Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Sərhəd Qoşunlarında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olmuşdur. Əslən laçınli olan Yusif sırası sərhədçi əs-

lıq Mərkəzi ilə birgə Türkiyənin paytaxtı Ankara şəhərində Nəsimiyyə həsr olunmuş tamaşada xanəndə obrazında çıxış etmiş və Nəsiminin qəzəllərini muğam üstə ifa etmişdir. Yüksəkşəviyyəli ifalara görə Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyi tərəfindən təşəkkürnamə və üzərində Nəsiminin rəsmi olan bürcün xatirə pul nişanı ilə təltif olunmuşdur. Bundan başqa, Gənclər və İdman Nazirliyinin, Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə layihəsi olan "Heydər Əliyev siyasi məktəbini öyrənirik - 2020" Gənc Liderlər Programının icrasında fəallığı ilə seçilmişdir. O, gənc muğam ifaçısı kimi 2021-ci il oktyabrın üçüncü ongünlüyündə Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər Fondu və Türkiyə Gənclik Vəqfinin (TÜGVA) birgə təşkilatçılığı ilə Türkiyənin Qaziantep şəhərində keçirilən "Beynəlxalq Zəfər Düşərgəci"nin iştirakçısı olmuşdur.

hüm rol oynayır. Bu ali diqqət və qayğını daim öz üzərində hiss edən Azərbaycan gəncliyi göstərilən etimadı layiqincə doğrultmağa çalışır. Bu yüksək münasibətə cavab olaraq Azərbaycanın parlaq gələcəyinin təminatçısı olan gənclər bütöv və müstəqil dövlətimizə naminə bütün güclərini səfərbər edir, Vətənin inkişafı üçün səylə çalışır, öz siyasətində onlara arxalanan Prezident İlham Əliyevin uğurlu daxili və xarici siyasətini dəstəkləyirlər.

Bələ gənclərimizdən biri də, qeyd etdiyimiz kimi, Gənclər Günü münasibətilə "İlin Gənci" mükafatına layiq görülmüş Yusif Cəfərbəyli. Xalqımızın milli-mədəni irsinə yaşadanlardan və inkişaf etdirənlərdən biri olan Yusif hələ orta məktəb illərindən musiqiyə, muğam sənətinə böyük maraq göstərib. Bu zaman həm də Bakı şəhəri, Nijazi adına 22 sayılı Musiqi məktəbinin əvvəlcə tar, sonra xanəndəlik siniflərində oxuyub. Məktəb öz fəaliyyət dövrünün üzvü kimi tədbirlərdə və bayram şənliklərində ifaları sevilərək qarşılanıb. O illərin ən yaddaqalanlarından biri də Yusif musiqi məktəbinin son sinfində oxuyarkən respublika Elm və Təhsil Nazirliyinin və Estetik Tərbiyə üzrə Respublika Tədris-Metodik Mərkəzinin (2016) birgə təşkilatçılığı ilə Bakı və Gəncə şəhərlərində klassik Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi və mütfəkkiri Nizami Gəncəvinin 875 illik yubileyinə həsr olunmuş baxış-müsabiqədə "Nizami yaradıcılığı və musiqi" nominasiyasına "N.Gəncəvinin sözlərinə ən yaxşı muğam ifası"na görə layiq görülmüşdür.

Yusif orta məktəbi bitirdikdən sonra Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin İqtisadiyyat fakültəsində dünyəvi iqtisadiyyat ixtisası üzrə bakalavr təhsili almışdır. Uni-

versitetin ictimai-mədəni təbirlərinin iştirakçısı, habelə təhsil ocağının nəzdində fəaliyyət göstərən İqtisadçı Vətənpərvərlər Təşkilatının sədri olmuşdur. O, tələbə-gənclərin boş vaxtlarının səmərəli keçməsinə və onların əsl vətənpərvər kimi cəmiyyətə inteqrasiya olunmasında əlindən gələni etmişdir. Universiteti müvəffəqiyyətlə bitirən Yusif Cəfərbəyli daha sonra Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində magistratura təhsili almışdır.

O, ali təhsilini başa vurduqdan sonra 2023-2024-cü illərdə Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Sərhəd Qoşunlarında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olmuşdur. Əslən laçınli olan Yusif sırası sərhədçi əs-

lıq Mərkəzi ilə birgə Türkiyənin paytaxtı Ankara şəhərində Nəsimiyyə həsr olunmuş tamaşada xanəndə obrazında çıxış etmiş və Nəsiminin qəzəllərini muğam üstə ifa etmişdir. Yüksəkşəviyyəli ifalara görə Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyi tərəfindən təşəkkürnamə və üzərində Nəsiminin rəsmi olan bürcün xatirə pul nişanı ilə təltif olunmuşdur. Bundan başqa, Gənclər və İdman Nazirliyinin, Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə layihəsi olan "Heydər Əliyev siyasi məktəbini öyrənirik - 2020" Gənc Liderlər Programının icrasında fəallığı ilə seçilmişdir. O, gənc muğam ifaçısı kimi 2021-ci il oktyabrın üçüncü ongünlüyündə Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər Fondu və Türkiyə Gənclik Vəqfinin (TÜGVA) birgə təşkilatçılığı ilə Türkiyənin Qaziantep şəhərində keçirilən "Beynəlxalq Zəfər Düşərgəci"nin iştirakçısı olmuşdur.

İstedadla zəhmət bir-birini tamamlayanda uğurlar insana daha yaxın olur. Bələ bir uğurlu gənc muğam ifaçısı Yusif Cəfərbəyli Bakıda "Xursidbanu Natəvanın 190 illiyinə həsr edilmiş "Milli Musiqi" müsabiqəsi" layihəsi ilə "İdeyanı Reallaşdır 2022" Gənclərin Fərdi Layihələri üzrə Qrant müsabiqəsinin qalibi kimi nail olmuşdur.

Gənc müğənni ötən il dekabr ayının əvvəllərində musiqi mədəniyyətimizin beşiyi olan Şuşa şəhərində Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu (ICYF) və Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi ilə birgə həyata keçirdiyi "Şuşa - İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Gənclər Paytaxtı 2024" Beynəlxalq Programının bağlanış mərasimində muğam kompozisiyası ilə çıxış etmişdir. Bu möhtəşəm mərasimdə gənc xanəndə Yusif Cəfərbəylinin ifa etdiyi "Qarabağ şikəstəsi" muğamı və "Sarı gəlin" xalq mahnısı dinləyicilər, xüsusilə xarici ölkələrdən gəlmiş qonaqlar tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanmışdır.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

Azərbaycan könüllülərin Qazaxıstanda keçirilən beynəlxalq konfransında təmsil olunur

Qazaxıstanın Taraz şəhərində Qazaxıstan, Azərbaycan, Qırğızıstan, Tacikistan, Türkmənistan və Özbəkistandan 70 iştirakçını birləşdirən "Qlobal ünsiyyət dairəsi" adlı beynəlxalq könüllülər konfransı keçirilir.

AZƏRTAC Qazaxıstan Respublikasının Mədəniyyət və İnformasiya Nazirliyinin Mətbuat xidmətinə istinadla xəbər verir ki, tədbir çərçivəsində iştirakçılar könüllülük sahəsində qabaqcıl təcrübələri bölüşür, təcrübə mübadiləsi aparır, beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi yollarını müzakirə edirlər.

Bundan əlavə, könüllülər Dayanıqlı İnkişaf naminə Beynəlxalq Könüllülər İlinin həyata keçirilməsinə yönəlmiş bir sıra təşəbbüslər irəli sürüblər.

Konfrans Qazaxıstan Respublikasının Mədəniyyət və İnformasiya Nazirliyinin dəstəyi ilə Könüllülərin Milli Cəbhəsi tərəfindən təşkil olunub.

Gənclər Kitabxanasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" ilə əlaqədar silsilə materiallar hazırlanır

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsinin 30-cu və Vətən müharibəsində qələbəmizin 5-ci ildönümü münasibətilə 2025-ci il ölkəmizdə "Konstitusiya və Suverenlik İli" kimi qeyd edilir.

Bu məqsədlə Cəfər Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" adlı elektron resurslar bazası və eyniadlı bibliografik icmal hazırlanıb.

Kitabxanadan bildirilib ki, bibliografik icmalda Azərbaycan dövlətçilik tarixindən, şanlı Zəfər tarixindən bəhs edən və Azərbaycan, rus dillərində dərc edilən "Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyası", "Heydər Əliyev: dünya sivilizasiyasında elit şəxsiyyət", "Azərbaycan 1995: Qarşıdurmadan milli həmrəyliyə", "Möhtəşəm 20 il: 2003-2023", "Azərbaycan tarixinin yeni dövrünün başlanğıcı: Xankəndi zəfəri", "Azərbaycan Respublikasının konstitusion inkişafı", "Hüquqi dövlət və konstitusiya", "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında təhsil və tərbiyə məsələləri" kimi 60-dan çox kitabın bibliografik təsviri,

qısa annotasiyası və dövrü mətbuat nümunələri sərgilənir.

"Konstitusiya və Suverenlik İli" ilə əlaqədar kitabxananın rəsmi saytında elektron resursların bazası yaradılıb. Bazada sözügedən mövzuda "Azərbaycan", "Respublika", "Xalq qəzeti", "Yeni Azərbaycan", "525-ci qəzet", "Azərbaycan müəllimi", "Şərq", "Ədəbiyyat qəzeti", "Bakı xəbər" kimi dövrü mətbuat nümunələrinin internet portallarında dərc edilən 30-dan çox material toplanıb. İstifadəçilər işlək keçirdir vasitəsilə məqalələrin tam mətninə baxmaq imkanına malikdirlər.

Mədəniyyət

● Ədəbiyyat xadimləri

"Çətin yollar boyunca..."

O, istər yazıçı, dramaturq, istərsə də jurnalist kimi qələmə aldığı yazılarında cəmiyyətin diqqətini vacib məsələlərə yönəltməyə müvəffəq olurdu. Əsərlərində Azərbaycan qadınlarının problemlərinə xüsusilə geniş yer verirdi. Onun hekayələrini, povestlərini, dram əsərlərini oxuyan neçə-neçə qadına elə gəlirdi ki, Xəlidə Həslova məhz onun həyatını, taleyini, çəkdiyi əziyyətləri, ağrı-acıqları, keçirdiyi hiss və həyəcanları təsvir edib.

Azərbaycan ədəbiyyatında özünəməxsus yer tutan yazıçı Xəlidə Həslova 1920-ci il aprelin 19-da Zaqatalada dünyaya göz açıb. Oxuyub öyrənməyə çox həvəsli olduğunu ilk təhsil illərindən büruzə verib. Orta məktəbdə şagird olanda da, Zaqatala Pedaqoji Texnikumunun tələbəsi olanda da adı dərslərini yaxşı oxuyanlar sırasında çəkilirdi.

Sonralar xatirələrində lap uşaqlıqdan yaradıcılığa meyil göstərdiyini yazacaqdı. Əvvəllər şeirlər yazan Xəlidə Həslova sonralar nəsr əsərləri qələmə alacaqdı...

Əmək fəaliyyətinə çox gənc yaşlarında başlayan Xəlidə Həslova Zaqatalanın Qırmı kəndində müəllim işlədi. Hər gün sinif otağına daxil olmaq, ona maraqlı, inamla baxan şagirdlərinə savad öyrətmək könlünə idi. Ancaq o illər artıq pünhan duyğularını qələmə pıçıldamağa, ruhunun duyduğu gözəllikləri vərəqlərə köçürməyə qəlbində susmayan bir çağırış vardı. Xəlidə Həslova bu çağırışa mütləq ses verməli, onun ardınca düşüb ədəbiyyatın əsrarəngiz aləminə yol getməliydi.

O vaxtlar isə hələ ədəbi yaradıcılığın dərinliklərinə, inceliklərinə belə deyildi. Qələmə aldığı qənc bir qızın zərif düşüncələri, kövrək duyğuları idi.

Bədii yaradıcılığa meyli, marağı qədrəli ali təhsil almaq istəyi də güclü idi. Xəlidə Həslova aşıb-daşan arzularını xəyallardan gerçəkləyə çevirmək üçün həvəslə, ümidlə yola çıxdı. O,

1939-cu ildə Leningrad şəhərinə (indiki Sankt-Peterburq) getdi. Leningrad Dövlət Universitetinin Filologiya fakültəsinə daxil oldu. Ali məktəbin tələbəsi adını qazananda özünü dünyanın xoşbəxti sanırdı. Artıq arzuları da, xeyalları da daha ölçən görünürdü.

Amma müharibə ona bu sevinci duyuncaya yaşamağa imkan vermədi. 1941-ci ildə Böyük Vətən müharibəsi başladı. Xəlidə Həslova Leningraddan ayrılmalı oldu, Bakıya gəldi. Təhsilini Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) Filologiya fakültəsində davam etdirdi. Universiteti bitirdikdən sonra Zaqatalaya döndü. Pedaqoji fəaliyyətini davam etdirdi.

Aradan uzun illər keçməmişdi. Xəlidə Həslova yenə gənc idi. Ancaq müəllimlik fəaliyyətinin ilk vaxtlarında Xəlidə də deyildi. Həyatın çətin sınaqlarını, sort üzünü, müharibənin ağrı-acıqlarını görmüşdü. Xatirələrində iz salmaqda olan, gördüyü, eşitdiyi hadisələri əsərlərində təsvir etmək düşüncəsi ona rahatlıq vermirdi. Ötən əsrin 40-cı illərində Xəlidə Həslova ədəbiyyatda öz yoluna belə başladı.

İlk kitabı "Kiçik hekayələr" adı ilə 1950-ci ildə çapdan çıxdı. Həm uşaqlar, həm də böyüklər üçün yazdığı nəsr əsərləri maraqla qarşılandı, onu yazıçı kimi tanıtdı və sevdirdi. Xəlidə Həslova məhsuldar yazıçı idi. Müxtəlif illərdə "İlk məktub", "Lalənin kitabı", "İki yoldaş", "Onun taleyi", "Məhəbbət ol-

mayanda", "Çətin yollar boyunca", "Atlas yarpaqları", "Sular durulur", "Ulduzlu papaq", "Rəna evlərini axtarır", "Dəniz çıraqları", "Yaşıl ayna", "Çılçıraq", "Kaman", "Xatirə", "Ana fəryadı" və başqa kitabları nəşr edildi.

Xəlidə Həslovanın dram əsərlərinə teatr rejissorları mütəmadi müraciət edirdilər. "Bir sahilin adamları", "Nəğməli Könlü", "Hamı doğmadır mənə" və başqa pyesləri müxtəlif teatrın səhnələrində uğurla tamaşaya qoyuldu. O həm hekayə, povest və romanlarında, həm də pyeslərində cəmiyyəti düşündürən məsələlərdən, əhəmiyyətli hadisələrdən bəhs edirdi.

İstedadlı yazıçı, dramaturq olmaqla bərabər, tərcüməçi kimi də ədəbiyyatsevərlərin rəğbətini qazandı. Tərcümə etdiyi əsərlərlə kiçik yaşlı oxucuları dünya xalqlarının ədəbiyyatı, mədəniyyəti ilə tanış edirdi. Xəlidə Həslova türküyəli məşhur yazıçı Əziz Nesinin uşaqlar üçün yazdığı hekayələri "İndiki uşaqlar möcüzədir" adlı kitabda balaca oxuculara təqdim etdi. Onun N.Nosov, N.Tixonov və başqa müəlliflərdən etdiyi tərcümələr də maraqla qarşılandı.

Xəlidə Həslova uzun illər mətbuat sahəsində də fəaliyyət göstərdi. O, maraqlı, aktual mövzulu məqalələrlə mətbuatda mütəmadi çıxış edən istedadlı və peşəkər jurnalist kimi tanındı. Dövrünün ən çox oxucu auditoriyasına malik, sevilən jurnallarından olan "Göyərçin" jurnalında baş redaktor, "Azərbaycan qadını" jurnalında ədəbi işçi və baş redaktor vəzifələrində çalışdı. Redaktor işlədiyi müddətdə neçə-neçə istedadlı qələm sahibi onun köməyi və dəstəyi ilə üzə çıxdı, oxucuların diqqətini cəlb edən məqalələri işıq üzü gördü.

Xəlidə Həslova həm də bir sıra nəzəri məqalələrin müəllifidir. O, "Uşaq ədəbiyyatında ədəbi tənqid haqqında", "Gözəl duyğular", "Uşaqlara yüksək keyfiyyətli əsərlər verək", "Ədəbiyyat və tərbiyə" və digər məqalələrində uşaq ədəbiyyatı problemlərini işıqlandırmışdır.

Respublikamızın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edən Xəlidə Həslova Azərbaycan Qadınlar Şurası Rəyasət Heyətinin üzvü, Bakı Şəhər Sovetinin deputatı, Qadınların əməyi və analığı mühafizə komissiyasının sədri oldu. O, Azərbaycan SSR Ali Sovetinin fəxri fərmanları, "Qırmızı Əmək Bayrağı", "Şərəf nişanı" ordenləri ilə mükafatlandırıldı.

Yazıçı, dramaturq, tərcüməçi, redaktor, ictimaiyyətçi Xəlidə Həslova 1996-cı il dekabrın 5-də vəfat etdi.

İllər ötsə də, onun qəhrəmanları oxucuya, tamaşaçıya bu gün də doğmadır. Çünki yazıçı, dramaturq Xəlidə Həslovanın bütün əsərlərində insanları başa düşmək, sevmək arzusu, istəyi var. O, bu hisslərlə "Hamı doğmadır mənə", "İnsan ömrü bir nəğmədir" dedi. Yorulmadan, usanmadan, ruhdan düşmədən həyatın sınaqlarından keçdi, "Çətin yollar boyunca..." ədəbiyyatı üz tutdu.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

● Teatr rəssamlarımız

Fırçası ilə səhnəni həyata çevirirdi

Məşhur italyan rəssamı Koizani deyirdi: "Dekorasiya göz üçün musiqidir". Haqqında söhbət açacağımız rəssam həyatını teatr rəssamlığı sənətinə həsr etmiş, ömürboyu yüksək yaradıcılıq əzmi, rəssam təxəyyülü ilə neçə-neçə operanın bədii biçimdə qavranılmasına, bədii estetik zövq mənbəyinə çevrilməsinə əmək sərf etmiş və özünün zəngin dünyası ilə Azərbaycan təsviri sənət tarixində məxsusi yer qazanmışdır. Söhbət 100 yaşı tamam olan Azərbaycanın Əməkdar incəsənət xadimi Əyyub Fətəliyevdən gedir.

Əyyub Cəfər oğlu Fətəliyev 1925-ci ildə Azərbaycanın özli torpaqlarından olan İrəvan şəhərində dünyaya göz açıb. Onun rəssamlığa marağı erkən yaşlarından başlayıb. Əvvəlcə Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Texnikumunu (1944) bitirmiş, bir müddət işlədikdən sonra ali rəssamlıq təhsili almaq üçün Moskva şəhərinə yollanmış və V.İ.Surikov adına Moskva Dövlət Rəssamlıq İnstitutuna qəbul olunmuşdur.

Ə.Fətəliyev 1952-ci ildə Azərbaycanın tanınmış bəstəkarı Soltan Hacıbəyovun "Gülşən" baletinin səhnə tərtibatı mövzusunda diplom işini uğurla müdafiə edərək institutun Teatr rəssamlığı fakültəsini müvəffəqiyyətlə bitirmişdir. 1952-1955-ci illərdə Moskvada yerləşən və o zaman sovetlər məkanında ən nüfuzlu teatr hesab olunan SSRİ Dövlət Akademik Böyük Teatrında əvvəl təcrübəçi rəssam, sonra isə baş rəssam assistenti kimi çalışmışdır. Gənc rəssam Böyük Teatrda rejissorlar B.Pokrovski, L.Baratov, teatrın baş rəssamı Vadim Rindinin rəhbərliyi ilə çox böyük yaradıcılıq təcrübəsi keçərək, teatr sənətinin ən incə mətləblərinə yiyələnmişdir. Ə.Fətəliyev üç il müddətində baş rəssamın assistenti kimi teatrdə C.Verdinin "Traviata", N.A.Rimski-Korsakovun "Qar qız", D.Kabalevskinin "Nikita Verşinin", A.Rubinsteinin "Demon" tamaşalarının bədii tərtibatını hazırlamasında yaxından iştirak etmişdir. Təbii ki, bu cür peşəkər təcrübə və işbirliyi

gənc teatr rəssamının yaradıcılığının inkişafı və püxtələşməsində ələdüşməz fürsət idi.

1955-ci ildə rəssam doğma Bakıya qayıdaraq ömrünün sonuna kimi Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında çalışmışdır. O, teatrdə əvvəlcə quruluşçu rəssam, 1957-ci ildən isə teatrın baş rəssamı kimi bir çox məşhur opera tamaşasına bədii tərtibat vermiş və səhnə əsərlərinin tamaşaçılar tərəfindən daha dərindən qavranılması və bədii zövq alması üçün yüksək yaradıcılıq əzmi ilə fəaliyyət göstərmişdir.

Ə.Fətəliyev bədii yaradıcılıqla yanaşı, ölkəmizdə ixtisaslı teatr rəssamı kadrlarının hazırlanmasına da əmək sərf etmiş, 20 ildən artıq Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Texnikumunda pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuşdur.

Rəssamın uzunmüddətli uğurlu bədii və pedaqoji yaradıcılıq fəaliyyəti dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. O, 1964-cü ildə Azərbaycanın Əməkdar incəsənət xadimi fəxri adına layiq görülmüşdür.

Ə.Fətəliyevin Akademik Opera və Balet Teatrında ilk müstəqil işi gürcü bəstəkarı Zaxari Paliaşvilinin "Daisi" (1956, quruluşçu rejissor Şəmsi Bədəlbəyli) operası olmuşdur. Rəssam əsərin ideya qayəsinin daha mükəmməl şəkildəndirilməsi və açılmasına xidmət edən uğurlu səhnə tərtibatı hazırlamışdır. İlk işinin uğurlu

alınmasından fərhlənən rəssam bundan sonra özünün peşəkər yaradıcılıq təcrübəsinə əsaslanaraq bir çox tamaşanın bədii tərtibatını hər bir əsərin öz ruhuna uyğun və tamaşanın ideya qayəsinə xələl gətirmədən, əsl peşəkərliklə və yüksək zövqlə həyata keçirmişdir.

Ə.Fətəliyevin bədii tərtibat və quruluşunu hazırladığı opera tamaşalarına Cahangir Cahangirovun "Azad" (1957), "Xanəndənin taleyi" (1979), Fikrət Əmirovun "Sevil" (1959), Üzeyir bəy Hacıbəyovun "Koroğlu" (1959, 1975, xalq rəssamı Tahir Salahova birgə), Süleyman Ələsgərovun "Bahadır və Sona" (1961), Cüppepe Verdinin "Aida" (1961), "Traviata" (1964), "Otello" (1982), Aleksandr Borodin "Knyaz İqor" (1964, 1975), Modest Musorqskinin "Boris Qodunov" (1966), Vasif Adigözəlovanın "Ölülər" (1967), Pyotr Çaykovskinin "Qaratoxmaq qadın" (1968), Qara Qarayevin və Cahangir Hacıyevin "Vətən" (1973), Zakir Bağirovun "Aygün" (1973) və başqalarını qeyd etmək olar.

1959-cu ildə Moskvada keçirilən Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənəti ongünlüyündə "Koroğlu"

lu" və "Sevil" operalarının səhnə tərtibatı rəssamın yüksək peşəkərlik, dərin bədii duyuma qabiliyyəti və gərgin yaradıcılıq axtarışları hesabına ərsəyə gəlmişdir. Rəssamın uğurlu yaradıcılıq fəaliyyəti o zaman tamaşaçılar və mütəxəssislər tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

Tanınmış incəsənət xadimləri, tənqidçi, sənətsünas və mütəxəssislər Ə.Fətəliyevin yaradıcılığını yüksək qiymətləndirmişlər. "Azad" tamaşasının hazırlayanda bədii şurada opera sənətimizin korifeylərindən olan, Xalq artisti Bülbül rəssamın yaradıcı əməyindən danışarkən "Mən teatrdə neçə illərdir işləyirəm, teatr səhnəsinin belə dərinliyini görməmişəm" demişdir. Həmçinin xalq yazıçısı Mirzə İbrahimov "Azad" tamaşasına münasibətləri bildirərək rəssamın yaradıcılığını xüsusi vurğulayaraq, bunu "gücləndirici vasitə", "rəssam ustalıq" kimi qeyd etmişdir. Sənətsünaslıq doktoru Nürəddin Həbibov isə rəssamın yaradıcılığı barədə yazırdı: "Ə.Fətəliyev üslub və bədii obrazlar cəhətdən bir-birindən fərqlənən tamaşalar üçün müxtəlif təsvir vasitələri tapa bilir, səhnə meydançasından, hadisələrin ritminə uy-

ğun yığcam və ağırdar formalardan, rənglərdən səmərəli istifadə edir, səhnə mühitinin şərti və realist səpkidə baxılmasına səy göstərir".

Sevilən rəssam daim yüksək sənət amallarına sadiq qalaraq, əsl coşqu ilə opera və balet əsərlərinin bədii təsir qüvvəsinə və yüksək estetik meyarlarına uyğun bir-birindən gözəl bədii səhnə tərtibatları hazırlamışdır. Bu il həm də dünyasını dəyişməsindən 25 il ötən məşhur teatr rəssamı Əyyub Fətəliyevin bədii yaradıcılıq fəaliyyəti Azərbaycan təsviri sənət tarixində əbədi qalacaqdır.

Əsəd QULİYEV,
Azərbaycan Rəssamları
İttifaqının üzvü, sənətsünası

"Nəriman Nərimanov - 155" adlı geniş kitab sərgisi açılıb

Milli Kitabxanada görkəmli ictimai-siyasi və dövlət xadimi, maarifçi yazıçı-publisist, həkim Nəriman Nərimanovun anadan olmasının 155 illiyi münasibətlə "Nəriman Nərimanov - 155" adlı geniş kitab sərgisi açılıb. Milli Kitabxanadan bildirilib ki, bir həftə boyunca davam edəcək sərgidə Nəriman Nərimanovun əsərləri, həyat və yaradıcılığı, ictimai-siyasi fəaliyyəti haqqında Azərbaycan və xarici dillərdə ədəbiyyatlar nümayiş olunur.

Xatırladaq ki, böyük müdafiəçi Nəriman Nərimanov 1870-ci ildə Tiflisdə anadan olub, həmin şəhərdə altısinifli ruhani məktəbində təhsil alıb. 1890-cı ildə Qori Müəllimlər Seminarı-yasını bitirdikdən sonra Tiflis quberniyası Borçalı qəzasının Qızıldağlı kəndinə müəllim təyin olunub. Daha sonra Bakıya gələn N.Nərimanov 1891-ci ildə müəllimlik fəaliyyətinə başlayıb, 3 il sonra burada türk-müsəlman əhalisi üçün ilk xalq qiraətxanasını təşkil edib.

Mütəmadi olaraq publisistik məqalələrlə çıxış edən Nəriman Nərimanov Azərbaycan və rus dillərini öyrənənlər üçün dərsliklər yazıb, həmçinin "Türk-Azərbaycan dilinin müxtəssir sərf nəhvi" adlı qiymətli dərs vəsaiti tərtib edib. Onun "Nadanlıq", "Dilin bəlası", yaxud "Şamdan bəy", "Bahadır və Sona", "Nadir şah" əsərləri bütün Azərbaycanda geniş yayılıb.

Əsərlərində dövrün sosial-psixoloji problemlərini qabarıq şəkildə göstərən Nərimanovun elmi-publisistik fəaliyyəti türk-müsəlman əhalisinin milli oyanışına xidmət edib.

Azərbaycanlı rejissorun yeni filminin dünya premyerası Almaniyaada olacaq

"Ultra Production" və "Cinex Production" şirkətlərinin birgə istehsalı olan, rejissor Elvin Adigözəlin "Mənim sehrli dünyam" tammetrajlı bədii filminin dünya premyerası Almaniyanın nüfuzlu "goEast" kino festivalında aprelin 28-də nümayiş olunacaq. Aprelin 23-dən 29-dək Almaniyanın Visbaden şəhərində keçiriləcək "goEast" festivalı əsas Mərkəzi və Şərqi Avropa kino-filmələrinə fokuslanır və hər il festival çərçivəsində təqribən 110 bədii, sənədli, qısametrajlı filmlər və VR işləri nümayiş etdirilir. Eyni zamanda festival Şərq və Qərb arasında dialoq forumu funksiyasını yerinə yetirir.

Azərbaycanlı rejissorun ekran əsəri bu il 25 illiyini qeyd edəcək festivalın 14 filmindən ibarət əsas müsabiqə proqramına daxil edilib.

Elvin Adigözəlin həm də ssenari müəllifi olduğu "Mənim sehrli dünyam" filmi isteh-

salat dövründə "When East Meets West" kinoforumunun First Cut Lab və First Cut Plus proqramlarında iştirak edib və TRT (Türkiyə) televiziya kanalının mükafatına layiq görülüb.

Film rayonların birində kənd ansamblında çıxış edən

və Bakıda musiqili televiziya şousunda iştirak etməyi arzulaayan iki uşaqlıq dostu - Babək və Sahilin hekayəsindən bəhs edir. Televiziya şousuna aparan yol onların dostluqlarını sinəgə

çəkir və ansamblın üzvlərinin həyatı əbədli olaraq dəyişir.

Filmə aktyorlar Cahangir Məlikov, Kamil Nazim, Kəmalə İsmayılova, Yusif Dadaşov, Ramiq Nəsirov, Xalq

Üzeyir bəy Hacıbəylinin 140 illik yubileyi çərçivəsində növbəti tədbir keçirilib

Üzeyir bəy Hacıbəylinin ev-muzeyində dahi bəstəkarın 140 illik yubileyinə həsr olunmuş növbəti tədbir keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə ev-muzeyin direktoru, Azərbaycanın Xalq artisti, bəstəkar Sərdar Fərəcov açıb.

O, çıxışında Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə keçirilən yubiley tədbirlərinin əhəmiyyətini vurğulayıb və Üzeyir bəy Hacıbəylinin Azərbaycan və dünya musiqi tarixində müstəsna yerini qeyd edib, onun zəngin yaradıcılıq irsinin qorunub-saxlanması vacibliyinə diqqət yönəldib.

Xor kollektivinin bədii rəhbəri, Əməkdar müəllim Təranə Yusifovanın rəhbərliyi ilə təqdim olunan musiqi proqramı çərçivəsində Beynəlxalq Muğam Mərkəzində fəaliyyət göstərən və Cahangir Cahangirovun adını daşıyan xor kollektivi çıxış edib. "Leyli və Məcnun" operasından bəstələr, "O olmasın, bu olsun" operettasından duetlər, "Arşın mal alan" operettasından əsərlər, xalq mahnıları və bəstəkarın digər əsərləri səsləndirilib.

Tədbirin sonunda sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmiraqızı Üzeyir bəy Hacıbəylinin yaradıcılığı, xor kollektivinin fəaliyyəti haqqında fikirlərini bölüşüb. Muzeyin ekspozisiya və kütləvi tədbirlər şöbəsinin müdiri Vəfa Bağırzadə xor kollektivinə və onun rəhbəri Təranə Yusifovaya muzey adından təşəkkür məktubu təqdim edib.

Bazar günü etidii

Ulduzlardan süzülən gözəllik

Təbiətin qoynunda hara baxırsan gözəllikdi, hansı səmtə boylanırsan bənzərsizlikdi. Gör Tanrı dünyamızı insanlar üçün necə də gözəl yaradıb. Onun təkcə dağları, dərələri, çölləri, düzləri, gölləri, dənizləri və okeanları deyil, gecəsi də gözəldir, gündüzi də. Gündüzi gecəsindən, gecəsi gündüzündən gözəldir.

Amma bir şey təəssüf doğurur ki, dünya bina olandan asl aşışlar kimi gecə gündüzün, gündüz də gecenin həsrətini çəkir. Yüz illər, min illərdir ki, bu, belədir. Nə qədər çalışıb, cəhd göstərsələr də, bir-birlərini görə bilmirlər. Səhər gözünü açıb gecəyə baxmaq istəyəndə o, qəflətdən gürünməz olur, gecə gözünü açıb gündüzün tamaşasına dayanmaq, onunla mehriban-casna danışmaq, pıçıldamaq istəyəndə isə səhər gözə dəymir. Beləcə, gecəylə gündüz bir-birini görmək ümidiylə, həsrətiylə hər gün dünyaya boylanırlar. Amma görüşə bilmirlər, qovuşa bilmirlər, həsrət odunda yanib qovrulurlar, asib-kasmayən külləklərdə sivrülurlər.

Günəş üfüqə qırmızı rəng çəkə-çəkə günümüzi, gündüzümüzi üstünə işıq salır, yaraşıq verir, onu daha da gözəlləşdirir. Günəşin işığında, gözqamaşdırıcı səfəqləri altında dünyamız bənzərsiz rənglərə bürünür. Bu rənglərin içində yer üzü də, göy üzü də daha təmiz, daha əsrarəngiz görünür. Bəlkə də elə buna görə həyat olduğundan da, göründüyündən də şirindir. Şirindir ki, qolları arasına alıb buraxmaq istəməyən bu gözəlliyə baxmaqdan, qoynunda yaşamaqdan doymuruq. Bu fikri özümlə, sözümlə yaxın qoymuruq. Heç kim könüllü olaraq dünyadan əl götürmür, ömür qapısını o üzəndə bağlayıb getmək istəmir. Bir günü də, bir dəqiqəni də, həttə bir anı belə qənimət bilir, danışır, deyir, güllür. Dünyada yaşadıqca yasamaq, qaldıqca qalmaq istəyir.

Dünyamızın gündüzünə Günəş işıq verir, yaraşıq verir. Gecələrinə isə Ay və

ulduzlar nur çiləyir, gözəllik ələyir. Nə dəndirsə, nə sirdirsə, nə möcüzədirsə gecələr daha gözəl, daha əsrarəngiz görünür. Sükutu ilə, sakitliyi ilə, gözəlliyi ilə, bənzərsizliyi ilə, səssizliyi ilə qəlbimizi oxşayır, ovqatımıza ovqat qatır, rəng qatır. Gündüz yorğun gözəlləri yuman kimi, gecə dünyaya yeni doğulan körpə kimi göz qapaqlarını sevinə-sevinə açır. Bu anlarda ulduzlar da göy üzündən yer üzünə boylanır. Kim bilir, bəlkə elə gecəni gözəlləşdirən buğda dənələri kimi səmanın ənginliyinə, sonsuzluğuna səpələnmiş ulduzlardır. Əgər günlərin birində hansısa qüdrətli bir əl ulduzları səmaddan silsə, onda gecəmi necə görürnəz? Yəqin ki, ətrafa çökən zülmət qaranlıq darıxdırıcı olar, göy üzü yaraşıqdan düşər. Səmanın işıqları sönər, yerə, göyə zülmət çökər. Amma göy üzündən ulduzları silməyə heç kimin gücü çatmaz. Çünki həyat, zaman və dünya kimi ulduzlar da əbədi-əzəlidir. Dünyamızın ən bənzərsiz, misilsiz gözəlidir. Deməli, gecələrimiz də, gündüzlərimiz də olduğu kimi həmişə gözəl olaraq qalacaq. İnsanlar da bu gözəllikdən, bənzərsizlikdən zövq aldığca alacaq.

Gecələr ulduzların seyrinə dalmaq, sirli-sehrlı bir aləmlə üz-üzə qalmaq necə də xoşdur. Bu gözəllikdən zövq aldıqca qəlbimizdə bir-birindən dəyərlı fikirlər doğulur. Elə buna görə də gecenin sakitliyində əl çatmayan səməyə səpələnmiş ulduzlara baxmaqdan doymuruq. Baxdıqca baxırıq, səmanın kitab kimi qarşımızda geniş açdığı gözəllikdən gözümüzü çəkmirik. Ulduzların düzülüşü, sıralanması, alışıb yanması, hərdən sayırması zövqümüzü oxşayır.

Heç gecələrin birində ulduzların tökül-məsinə, necə deyirlər, "ulduz yağışı"na baxmırsınız? O möcüzəli anları yaşamırsınız, o gözəl mənzərəni görmüsünüzmü, onun sevincini duymusunuzmu? Hərdən görürsən

ki, budur, gecənin bir aləmində göyün üzündən ulduzlar bir-bir sanki arxalarınca işıq quyruğu buraxa-buraxa üzü aşağı axır. Elə bil həmin anlarda ulduzlar yer üzünə gözəllik siizür, nur ələyirlər, insanlara Tanrıdan xoşbəxtlik diləyirlər. O axşamlarda sanki ulduzların sayı göydə azalır.

Bəzən görürük ki, səmanın bir tərəfində ulduzlar topa-topadır, bir tərəfində tək-təkdir, bir az seyrəkdir. Səmanın lap kənarında, yerə yaxın hissəsində bir ulduz tək dayanıb. Nədənə bir az başqa rəngə boyanıb. Bunu görəndə düşüncə ki, nədən ulduz tək qalıb, niyə fikrə dalıb. Bəlkə o biri ulduzlarla sözü düz gəlməyib, aralığa inciklik düşüb. Yox, yox, ulduzlar mehriban olurlar, bir-birləri ilə dalaşmazlar, küsişməzlər. Yəqin ulduzu yuxu aparıb, onu yoldaşlarından qoparıb. Yuxusuzluqdan çəşib, yolu səhv salıb. Bir azdan oyanar, qayıdıb öz yerində dayanar, yenə də par-par yanar.

Ulduzlar lap uzaqlarda olsalar da, zaman-zaman insanlarla dostluq ediblər, onlara yol göstəriblər, qayğılarına qalıblar. İnsanlar da həmişə ulduzları çox sevi-blər, övladlarına bu adı qoyublar. Uzaq keçmişlərdə texnologiyamızın olmadığı çağlarda səfərlərə çıxan karvanlar yollarını ulduzların düzülüşü ilə müəyyən-ləş-diriblər. Ulduzların göstərdiyi yollarla gediblər, gəliblər. Səfərləri də həmişə uğurlu olub, xeyrli olub.

İllər, asrlar bir-birini əvəz etdikcə, sıralanıb dəyişdikcə, zaman keçdikcə sanki ulduzlar daha da gözəlləşirlər. Gecələr göy üzündən yer üzünə daha çox işıq süzür, nur çiləyirlər. Ulduzlardan süzülən işıq, nur dünyamızı daha da gözəl göstərir, hər tərəfə yaraşıq verir, işıq verir. Belə gözəl dünyada yaşamaq isə həmişə xoşdur.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Mövqələrimiz Basarkeçər və Gorus istiqamətlərindən atəşə tutulub

Aprelin 11-i saat 20:10-dən 23:15-dək Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Basarkeçər və Gorus rayonları istiqamətlərində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini atıcı silahlardan fasilələrlə atəşə tutub.

Müdafiə Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bölmələrimiz tərəfindən qeyd olunan istiqamətlərdə adekvat cavab tədbirləri görülüb.

Axtarışda olan 6 nəfər saxlanılıb, 38 kiloqramdan çox narkotik vasitə aşkarlanıb

Aprelin 11-də polis əməkdaşlarının cinayətkarlığa qarşı qətiyyətli mübarizə tədbirləri davam etdirilib. Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, keçirilən əməliyyat tədbirləri nəticəsində dələduzluğa görə axtarışda olan 6 nəfər saxlanılaraq istintaqa təhvil verilib.

Bundan başqa, ümumi çəkisi 38,7 kiloqramdan artıq narkotik vasitə aşkar olunaraq götürülüb.

Qanunsuz dövriyyədən çıxarılan narkotik vasitələr - 2 kiloqramı yaxın heroin, 36,7 kiloqramdan çox mariyuana və metamfetamin olub.

Ötən gün həmçinin Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən qanunsuz saxlanılan odlu silah-sursatın aşkar olunaraq götürülməsi istiqamətində əməliyyat və profilaktik tədbirlər davam etdirilib. Polis əməkdaşları paytaxt və respublikanın ayırı-ayrı rayonlarında 4 avtomat qumbara, 1 tapança, 1 qumbara, 1 patron darağı və 42 ədəd müxtəlif çaplı patron aşkar edərək götürüblər.

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam
xidməti

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj **3448**
Sifariş **689**

Qiyməti 60 qəpik

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

“AZƏRBAYCAN” qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

“Azərpoçt” MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
“Azərmətbuatyayımı” ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
“Qaya” firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
“Region Press” MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
“Səma-M” MMC	(012) 594-09-59
“Ziya” LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
“Pressinform” MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
“City press” MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

Yeni aldığım elektrik sobasının qapısı kip bağlanmışdır. Həmin məhsuldan qaldığı üçün dəyişmək mümkün olmadı. Geri qaytarmaq istəyəndə isə satıcı dedi ki, "əndirimli mal geri qaytarılmır". Hadisə eyni gündə baş verib. Bu, qanunidirmi?

Şəbrin FEYZİYEVA,
Xırdalan şəhəri

Sualınızda qaldırılan məsələnin hüquqi həlli əsas etibarilə "İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, Mülki Məcəllə və İnzibati Xətlər Məcəlləsi ilə tənzimlənir.

Əvvəla, nəzərə almaq lazımdır ki, maldə qüsurlan olub-olmamasından asılı olmayaraq, adıçəkilən qanunun 15-ci maddəsinə əsasən, lazımi keyfiyyətli qeyri-qida malı öz formasına, ölçüsünə, fasonuna, rənginə görə istehlakçıya yaramırsa və ya digər səbəblərə görə təyinatı üzrə istifadəsi mümkün deyilsə, istehlakçının onu aldığı yerdə uyğun mala dəyişdirmək hüququ vardır. İstehlakçı malın alınma günü sayılmamaq şərti ilə 14 gün ərzində həmin malı lazımi keyfiyyətli mala dəyişdirmək hüququna malikdir. Malı dəyişdirmə anında satışıda uyğun mal yoxdursa, istehlakçı dəyəri yenidən hesablamqla istənilən başqa bir malı almaq və ya qaytarılan malın dəyəri məbləğində pulu geri götürmək, ya da satışıda uyğun mal gələn kimi onu dəyişdirmək hüququna malikdir.

Qüsurlu malla bağlı isə aşağıdakılar qeyd olunmalıdır: Aldığınız elektrik sobasının qapısının kip bağlanmaması "İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi haqqında" qanunun prizmasından mühüm qüsurlu hesab olunaqladır. Belə ki, qanunun 1-ci maddəsinə əsasən, maldan onun məqsəddi təyinatına müvafiq surətdə istifadə olunmasını qeyri-mümkün edən hal mühüm qüsurlu hesab olunaqladır. Elektrik sobasının qapısının bağlanmaması da mühüm qüsurlu xarakterizə ediləlməlidir, çünki bu halda avadanlığın istifadəsindən istənilən nəticə əldə olunaqlarmaz.

Həmin qanunun 7-ci maddəsi və Mülki Məcəllənin 623, 624-cü maddələrinə görə, istehlakçı müqavilə və ya digər qaydqlarla müəyyən olunmuş zəmanət müddəti ərzində aldığı maldə qüsurlu aşkar edərsə, öz istəyinə görə satıcıdan qüsurlu malı lazımi keyfiyyətli malla dəyişdirilməsini tələb edə bilər. Satıcı isə öz növbəsində qeyd-şərtsiz istehlakçıdan lazımi keyfiyyətli olmayan malı geri götürməyə, istehlakçının tələbini yerinə yetirməyə borcldur. İstehlakçının malı dəyişmək tələbi mal olduqla dərhal yerinə yetirilməli, zərurət olduqla onun keyfiyyəti müvafiq tələb verilən andan 14 gün müddətində yoxlanılmalı və ya tələflər arasında razılaşdırılmış müddət ərzində dəyişdirilməlidir. İstehlakçının malı dəyişdirmək tələbi mal olmadıqla müvafiq ərizənin verildiyi andan iki ay müddətində ödənilməlidir. Bununla bərabər, alıcının malın dəyişdirilməsi və ya qaytarılması haqqında tələbi bu şərtlə ödənilməlidir ki, mal işlənməmiş olmasın, istehlak xassələri qorunub saxlansın və həmin satıcıdan alındıqlına dair sübutlar olsun.

Sizin halınızda əndirimli malların geri qaytarılmaması məsələsinə gəldikdə isə, qanunvericiliklə satıcılara belə bir imtiyazlı hüquq verilməmişdir və həmin satıcının bu iddiasının hüquqi əsası yoxdur.

Tələbiniz satıcı tərəfindən yerinə yetirilməzsə, bu zaman siz Antinhisar və İstehlak Bazarmə Nazarət Dövlət Agentliyinin "195-1-4" qaynar xəttinə müraciət edə bilərsiniz. Agentliyin xit-

Sualları cavablandırdı:

Fərhad NƏCƏFOV,

Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının üzvü

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Bilmək istəyirəm

saslaşdırılmış strukturları bu məsələdə sizə zəruri kömək göstərə-cəkdir. Əgər satıcı tərəfindən agentliyin tələbi (istehlakçının qü-surlu malının dəyişdirilməsi üzrə qərarı) yerinə yetirilməzsə, İnzibati Xətlər Məcəlləsinin 544-cü maddəsinə əsasən, satıcı 4000 min manatdan 5000 manatadək cərimə gözləyir.

Bacım iki ay yaxındır ki, vəfat edib, amma onun üçün dəfn müavinəti verilmədi. Bilmək istəyirəm dəfn müavinəti kim-lər üçün nəzərdə tutulub, məbləği nə qədərdir və verilməli olduqlu halda ailə üzvlərindən kim ala bilər?

Kamil PƏNAHOV,
Sumqayıt şəhəri

Vəfat edən şəxslərə birdəfəlik dəfn müavinətinin veril-məsi məsələsi əsas etibarilə Azərbaycan Respublikasının "Sosial müavinətlər haqqında" qanunu, "Əmək pensiyaları haqqında" qanunu və "Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29.08.2013-cü il tarixli 973 sayılı fərmanı ilə tənzimlənir. "Sosial müavinətlər haqqında" qanuna əsasən, dəfn üçün müavinətin formalaşma mənbə-yini vəfat edən şəxsin işlədiyi dövrdə onunla bağlı işəgötürən (fər-di qaydada sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmuş şəxsin özü bə-rəsində özü) tərəfindən ödənilmiş məcburi dövlət sosial sığorta vəsaiti təşkil edir. Daha dəqiq desək, dəfn müavinəti almaq üçün vəfat etmiş şəxs "Sosial müavinətlər haqqında" qanunun 7.0.13-cü maddəsi ilə vaxtilə dövlət qulluqlarına ömürlük müavinət, yaşa görə müavinət, əlilliyə görə müavinət, ailə başçısını itirməyə görə müavinət və ya "İşsizlikdən sığorta haqqında" Azərbaycan Res-publikasının Qanununa uyğun olaraq işsizlikdən sığorta ödənişini alan şəxs kateqoriyalarından birinə aid olan şəxs olmalıdır. Əlavə olaraq qeyd olunmalıdır ki, "Əmək pensiyaları haqqında" qanunun 42-ci maddəsinə görə, əmək pensiyaçısı vəfat etdikdə, həmin şəxs-lərə də dəfn üçün müavinətin verilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Hə-min maddəyə əsasən, vəfat edən əmək pensiyaçısının ailəsinə pensiyaçının vəfatı tarixinə əmək pensiyasının minimum məbləği-nin üç misli məbləğində dəfn üçün müavinət verilir. Əgər vəfat edən şəxs əmək pensiyaçısı deyildirsə, bununla belə o, "Sosial müavinətlər haqqında" qanunun 7.0.13-cü maddəsinin təsiri altına düşürsə, onun ailə üzvlərinə ödəniləcək dəfn üçün müavinətin məbləği yuxarıda qeyd olunduqlu kimi, dövlət başçısının fərmanı ilə 500 manat təşkil edir. Hər bir halda müavinət vəfat edən dər-dəni ilə bağlı xərcləri çəkmiş şəxslərə ödənilir. Ödənişin həyata ke-çirilməsi DOST mərkəzləri tərəfindən təmin edilir.

Beləliklə, əgər bacınızın vəfatı ilə bağlı dəfn üçün mavinət ödənilməmişdirsə, böyük ehtimalla, o, bə-rəsində məcburi dövlət sosial sığorta ödənişi həyata keçirilmiş şəxslər kateqoriyasına da-xil deyilmiş. İstənilən halda məsələnin dəqiq həlli ilə əlaqədar bə-rəsində müavinət təyin olunacaq şəxsin ölüm haqqında şəhadət-naməsinin surəti, müavinətin alınması üçün Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyatı şöbəsinin arayışı, dəfni təşkil edən şəxsin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti və dəfni təşkil edən şəxs bə-rədə yerli icra hakimiyyəti başçısının inzibati orazi dairələri üz-rə və ya sahə inzibati orazi dairələri üzrə nümayəndələrinin ara-yışı ilə DOST mərkəzlərinə və ya bacınızın qeydiyyatda olduqlu yer üzrə Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun struktur bölməsinə ya-xınlaşmaqla tövsiyə olunur.